



Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Sara Hirn

Kaiken tanssin talo

Osallistava ohjelmistosuunnittelu ja osallistavien teosten tuotanto Tanssin talossa

Metropolia Ammattikorkeakoulu

YAMK

Kulttuurituotanto

Opinnäytetyö

25.3.2019

Tekijä(t) Otsikko	Sara Hirn Kaiken tanssin talo. Osallistava ohjelmistosuunnittelu ja osallistavien teosten tuotanto Tanssin talossa
Sivumäärä Aika	59 sivua + 3 liitettä 25.03.2019
Tutkinto	Kulttuurituottaja (ylempi AMK)
Tutkinto-ohjelma	kulttuurituotanto (ylempi AMK)
Suuntautumisvaihtoehto	
Ohjaaja(t)	Niina Torkko, kulttuurituotannon lehtori
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena on paikallistaa suomalaisen tanssikentän yhteisölliset ja aktiiviset tanssikulttuurin toimijat sekä kehittää osallistava ohjelmistosuunnittelun toimintamalli Helsinkiin rakennettavan Tanssin talon työn tueksi.</p> <p>Työssä pyritään selvittämään, mitkä asiat ovat tärkeitä suomalaisten tanssiyhteisöjen näkökulmasta, kun Tanssin talolle luodaan palveluita. Millaiset toimintatavat lisäisivät Tanssin talon kutsuvuutta ja missä tuotannon toiminnoissa tanssiyhteisöjen edustajat toivoisivat tulevana osallistetuiksi, kun tulevan talon ohjelmistoa suunnitellaan ja toteutetaan?</p> <p>Opinnäytetyö on tutkimuksellinen kehittämistyö, jossa kirjallisen aineiston lisäksi käytetään menetelminä työryhmyöskentelyä, kyselyitä sekä palvelumuotoilun työkaluja. Työ toteutettiin vuosina 2018–2019 yhteistyössä Tanssin talon henkilökunnan, eri sidosryhmien ja työpajoihin vapaaehtoisesti osallistuneiden aktiivisten tanssitoimijoiden kanssa. Opinnäytetyö käsittelee palvelun kehittämistä, tanssikulttuuria, tanssiyhteisöjä, osallisuutta ja osallistavaa tuotantoa.</p> <p>”Kaiken tanssin talo” on lupaus, jonka tanssin talo -hanke on lanseerannut tulevan talon rahoitusneuvottelujen ja toimintakonseptin suunnittelutyön aikana. Lupauksen takana voidaan nähdä tavoite rakentaa monipuolista toimintaa, joka yhdenvertaistaa sirpaleisen sekä eriarvoisen tanssikentän toimintatapoja. Osallistavien teosten tuotannon avulla Tanssin talo pystyy mahdollisesti luomaan avoimia ja osallisuutta lisääviä sisältöjä, joiden avulla parannetaan tanssikentän toimijoiden yhdenvertaisuutta sekä lisätään tanssin saavutettavuutta.</p> <p>Opinnäytetyön keskeisimpiä havaintoja on, että tanssin kentällä on suuria ja toisistaan poikkeavia odotuksia tulevan talon toimintaa kohtaan. Tanssiyhteisöillä on vahva tarve olla mukana luomassa palveluita, jotka perustuvat osallistujien omaan ja yhteisöä osallistavaan toimintaan. Tällainen toimintamalli haastaa ajatuksen perinteisestä katsovasta yleisöstä, organisaation ohjelmistosuunnittelusta ja tuotannon autoritäärisyydestä.</p> <p>Opinnäytetyön tuloksena on syntynyt osallistavan ohjelmistosuunnittelun toimintamalli ja sitä kuvaava prosessikaavio. Tämän lisäksi opinnäytetyössä on rakennettu osallistavan teoksen tuotantomalli. Kummatkin mallit pyrkivät huomioimaan kohdeyleisöjen tarpeet ja autenttiset tavat osallistaa yhteisöjä osana ohjelmistosuunnittelua ja teosten tuotantoa.</p>	
Avainsanat	tanssikulttuuri, yhteisö, osallisuus, osallistava tuotanto, palvelun kehittäminen

Author(s) Title	Hirn Sara Dance house for all. Inclusive program planning and production in the Dance House Helsinki
Number of Pages Date	59 pages + 3 appendices 25 March 2019
Degree	Master of Culture and Arts
Degree Programme	Degree Programme in Cultural Management
Specialisation option	
Instructor(s)	Niina Torkko, Lecturer in Cultural Management
<p>The aim of this thesis is to locate the actors of the Finnish dance communities and cultures. To develop a service model to support the work of the Dance House which will be built in Helsinki. In addition, the aim is to find ways to program contents that create equal opportunities, approachable events and multicultural art contents to the house.</p> <p>The aim of this work is to find out what matters are important for the Finnish dance communities when creating services for the Dance House. What kind of practices would increase the participation and interest towards the Dance House. Which production activities would the representatives of the dance communities wish to be involved when the contents of the future house are planned and implemented?</p> <p>The thesis is a research-based development work, in which, in addition to written material, the methods of co-working, questionnaires and tools of service design were used. The work was carried out in 2018-2019 in cooperation with the Dance House staff, various representatives of dance communities and active dancers. The thesis deals with service development, dance culture, dance communities, inclusion and co-production.</p> <p>Dance house for all dance styles is the promise that the Dance House project has launched. How to reach the goal of building versatile activities that equalize the practices of the currently scattered and unequalled dance field? Through participatory production, the Dance House is able to create open and inclusive content that will improve the equality of dance communities and increase the accessibility of dance.</p> <p>The main findings of the thesis were that the dance field has vast and various expectations for the house. Dance communities have a strong will to be involved in the creation of services based on the participants' own engagement and engagement with the public. Such an approach challenges the idea of a traditional audience, the content planning of an organization, and the authoritarianism of production.</p> <p>The result of the thesis was an operation model of participatory production and a process map. The operating model strives to take into account the needs of the participating target groups and authentic ways of creating and participating communities as part of content planning.</p>	
Keywords	dance culture, community, inclusion, co-production, service development

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Palvelun kehittäminen, osallisuus ja osallistava tuotanto	4
2.1	Palvelun kehittäminen	4
2.2	Osallisuus	5
2.3	Osallistava ohjelmistosuunnittelu ja osallistavat teokset	6
3	Tanssiyhteisöt, -kulttuuri ja yleisö	7
3.1	Tanssikulttuuri ja yhteisöllisyys	7
3.2	Yleisö	9
4	Suomalaisen tanssin kenttä ja Tanssin talo	11
4.1	Suomalainen tanssi tilastoina	11
4.2	Tanssin talo -hanke	13
4.3	Tanssin talon malli	16
5	Tutkimuskysymykset	19
6	Palvelun kehittämisessä hyödynnetyt menetelmät	20
7	Tiedonkeruuprosessin kuvaus ja syntyneitä tuloksia	24
7.1	Työpajat	26
7.2	Kyselyt	31
7.3	Asiakasymmärryksestä palvelun kehittämiseen	33
8	Osallistavan ohjelmistosuunnittelun teosideoita ja osallistavan teostuotannon prosessikaavio	37
8.1	Toimintaideoita	38
8.2	Tanssin talon osallistavien teosten prosessikaavio	42
9	Pohdinta ja kehitysehdotukset	52
	Lähteet	57
	Liitteet	
	Liite 1. Kyselyt	
	Liite 2. Tanssikoulujen haastattelupohja	
	Liite 3. Persoonat	

1 Johdanto

Yli 20-vuotisen tanssijan ja koreografian urani aikana olen useasti kaivannut mahdollisuutta luoda uudenlaista toimintaa suomalaisen tanssin kentälle yhteistyössä jo etabloituneiden koreografien, tanssiryhmien tai alan organisaatioiden kanssa. Olen usein kokenut, että tuotannon ja taiteilijan tai freelance-toimijan ja alan organisaation välissä leijuu kuin näkymätön verho, joka erottaa nämä toimijat omiin todellisuuksiinsa.

Oma urani on kulkenut Oopperan balettikoulusta Tanssivintin vapaaoppilaaksi, Tukholman kautta kansainväliselle tanssijan uralle Isoon-Britanniaan ja Yhdysvaltoihin sekä takaisin Suomeen. Urani aikana olen työskennellyt monipuolisesti erilaisissa tehtävissä ja päätenyt työskentelemään asiantuntijatehtävissä katutanssin ja tanssikulttuurien parissa. Saatuani mahdollisuuden tehdä kartoitusta tanssiyhteisöjen ja tanssikulttuurien toimijoista ja toimintatavoista Tanssin talo ry:lle, olin tehtävästä enemmän kuin innostunut.

Tämän opinnäytetyön työn tilaaja on vuonna 2010 perustettu Tanssin talo ry. Yhdistyksen tavoite on edistää korkeatasoisen taidetanssin ja -kulttuurin tarjontaa alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti (Tanssin talo ry 2019). Edellä mainittuja tavoitteita yhdistys edistää tanssin talo -hankkeen avulla, jonka puitteissa tämä työ on toteutettu.

Tanssin talo -hankkeen tavoitteena on, että Helsinkiin syntyvästä tanssin talosta tulee kansainvälisesti ainutlaatuinen tilakokonaisuus, jossa ovat laajasti mukana tanssikulttuurin eri muodot. Tanssin talo tarjoaa yleisölle avoimen, helposti lähestyttävän kohtauspaikan ja samalla edellytykset myös muiden esittävien taidealojen korkeatasoiselle esitystoiminnalle. Tanssin talo tulee osaltaan ratkaisemaan vuosikymmeniä jatkuneen tanssin harjoitus- ja esitystilaongelman pääkaupunkiseudulla. (Tanssin talo 2019).

Opinnäytetyössäni käsittelen tulevan Tanssin talon palveluiden kehittämistä. Työssäni viittaan tulevaan taloon nimellä Tanssin talo. Taloa suunnitteleva hanke esiintyy tekstissäni yleisnimenä tanssin talo -hanke. Hanketta vetävä ja tulevaa organisaatiota suunnitteleva taho on Tanssin talo ry.

Opinnäytetyöni lähtökohtana on huomio siitä, että monet tanssiyhteisöt, eri tyyllisyyttä edustavat tanssikulttuurit ja niiden edustajat toimivat itsenäisesti julkisten ja yksityisten rahoitusrakenteiden ulkopuolella. Myös omat kokemukseni perinteisten rahoitus- ja koulutusrakenteiden haasteista sekä Suomessa että ulkomailla ovat vahvistaneet tätä ajatusta.

Tutkimuksen kantava idea on syntynyt henkilökohtaisesta mielenkiinnosta kehittää toimintaa tanssiyhteisöjen ja -kulttuurien näkökulma huomioiden, mutta uskon työn hyödyttävän myös tulevan Tanssin talon ohjelmistosuunnittelutyötä. Vuonna 2018 Tanssin talo ry:n johtaja Hanna-Mari Peltomäki suhtautui tutkimukseen positiivisesti ja sovimme, että yhdistys toimii opinnäytetyöni tilaajana.

Työn keskiössä ovat seuraavat kysymykset: Mitkä asiat ovat tärkeitä tanssiyhteisöjen näkökulmasta, kun Tanssin talolle kehitetään palveluita? Keitä ovat yksilötasolla yhteisöjen mukana toiminnassa olevat henkilöt ja miten he haluaisivat osallistua Tanssin talon ohjelmistosuunnitteluun ja teosten tuotantoon?

Lisäksi pohdin seuraavia kysymyksiä: Onko tärkeää osallistaa tanssin tekijöitä ja luoda yhdessä tanssin kentän kanssa sisältöjä tulevaan taloon? Miten osallistavien tuotantojen tuotantomallia voidaan hyödyntää ohjelmistosuunnittelussa ja teosten toteutuksessa? Olen myös selvittänyt, haluavatko tanssin parissa toimivat ammattilaiset ja harrastajat olla mukana kehittämässä tapahtumia ja auttaisiko heidän osallistamisensa luomaan sellaista toimintaa, jota kohtaan osalliset tuntevat omistajuutta.

Jo ennen tämän opinnäytetyön tilaamista Tanssin talo ry on teettänyt selvityksiä tanssi-toimijoista ja erilaisista ryhmittymistä suomalaisen tanssin kentällä. Näistä esimerkkinä mainittakoon vuonna 2014 valmistunut Helsingin kaupungin toteuttama Tanssin talo tarveselvitys (Helsingin kaupunki Kiinteistövirasto 2014).

Tarveselvityksessä todetaan, että tanssitaiteelle soveltuvien esitys- ja harjoitustilojen puute haittaa tanssitaiteen kehitystä Suomessa sekä vaikeuttaa yleisöjen löytämistä tanssin äärelle. Tavoitteina mainitaan tulevan tilan monikäyttöisyys sekä tanssin tekijöille että käyttäjille. Esimerkkeinä sisällöistä mainitaan esitykset, näyttelyt ja lavatanssit (Helsingin kaupunki Kiinteistövirasto 2014).

Myös Helsingin kaupunki on pyrkinyt lisäämään asukkaiden osallistumista kaupungin kulttuurituotantoon (Helsingin kaupunki Osallisuus- ja vuorovaikutusmalli, 2019). Ministeriön kulttuuripolitiikan strategia 2025 (2017) toteaa, että tavoitteet ihmisten kohtaamisesta ja yhteistyön synnyttämisestä uuden tyyppisissä kulttuuritapahtumissa vaativat uudenlaisia lähestymistapoja kulttuuritoimijoiden sisällöntuotantoon. Strategian mukaan ministeriön tehtävä ja tavoite on luovuuden, moninaisuuden ja osallisuuden edistäminen yhteiskunnassa (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017,15).

Strategiassa todetaan myös, että kulttuuristen oikeuksien toteutuminen ja ihmisten osallisuus lähiyhteisöihinsä ja koko yhteiskuntaan lisää osallistumista kulttuuriin, mikä puolestaan vahvistaa demokratiaa (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017,15).

Osallistavien teosten tuotantomallin rakentaminen saa selvästi tukea laajemmasta yhteiskunnallisesta ajattelusta ja tavoitteista lisätä ihmisten osallistumismahdollisuuksia kulttuuri- ja taidetapahtumiin. Kulttuurituotantojen ja teosten moninaisuus pitää kulttuurielämän vireänä ja kartuttaa kulttuuriperintöä, jota voidaan ja tulee hyödyntää yhteiskunnassa (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017,15).

Tanssin talolla on mahdollisuus luoda uudenlainen, osallistavan ohjelmistosuunnittelun rakenne, joka toteuttaa käytännössä sekä Helsingin kaupungin että opetus- ja kulttuuriministeriön strategisia linjoja.

Olen kutsunut tähän työhön mukaan asiantuntijoiksi aktiivisesti tanssiyhteisöissä ja tanssikulttuurien parissa toimivia ammattilaisia ja harrastajia. Työn aikana olen ollut yhteydessä myös tanssikouluihin ja -järjestöihin. Osallistaminen ja kohderyhmälähtöisyys ovat tärkeässä roolissa palveluiden kehittämisessä (Vallo & Häyrinen 2016,148).

Työpajojen avulla olen havainnoinut ammattitanssijoiden, tanssiyhteisöjen ja tanssikoulujen työntekijöiden kanssa käytyä keskustelua. Havaintojen perusteella olen kehittänyt asiakaspersoonia, asiakaslähtöisiä toimintaideoita ja osallistavan teostuotantoprosessin toimintamallin Tanssin talon henkilökunnan hyödynnettäväksi. Tutkimukseni keskiössä ovat eri tanssikulttuureita edustavat tanssiyhteisöt sekä heidän tarpeensa toteuttaa ja edistää omia tavoitteitaan.

Asiantuntijoiden kanssa työskentelyn lisäksi olen tutkinut kirjallisuutta ja jo olemassa olevia osallistavien teosten tuotantomalleja. Olen myös seurannut ajankohtaista keskustelua kaupunkilaisten osallistamisesta, toimijoiden erilaisista tarpeista tuottaa palveluita asiakaslähtöisestä näkökulmasta sekä perehtynyt kansainvälisten toimijoiden toimintatapoihin.

Haluan työssäni tuoda tanssientän yhteisöjen ja tanssikulttuurien edustajien äänen kuuluviin ja kertoa heidän toiveistaan edistää yhteistyötä Tanssin talon kanssa. Heillä on vahva halu olla mukana kasvattamassa tanssin näkyvyyttä suomalaisessa yhteiskunnassa.

Tämä työ on toteutettu erityisesti tanssiryhtien toiveita kuunnellen, ja se toimii ensisijaisesti ehdotuksena, mahdollisesti myös alustana tulevan Tanssin talon osallistavan ohjelmistosuunnittelun kehittämiseksi.

2 Palvelun kehittäminen, osallisuus ja osallistava tuotanto

Tässä luvussa esittelen opinnäytetyöni teoreettisen viitekehyksen. Viitekehys koostuu palveluiden kehittämisen teoriasta. Kerron myös, mitä osallisuus ja osallistavien teosten tuotanto sekä osallistava ohjelmistosuunnittelu tarkoittavat.

2.1 Palvelun kehittäminen

Tanssin talo on uusi taideorganisaatio, jonka on määrä aloittaa yleisölle avoin toimintansa vuonna 2021 (Tanssin talo. Info 2019). Uusia palveluita ja toimintatapoja täytyy kehittää ja suunnitella, jotta talon työntekijät saavat työkaluja työnteon tueksi.

Rakennan tutkimuksessani toimintamallia, jonka tavoite on osallistaa tanssitoimijoita Tanssin talon osallistavan ohjelmistosuunnittelun ja teostuotannon prosesseihin. Tämän vuoksi olen valinnut lähestymistavaksi palvelun kehittämisen, jolla tarkoitetaan palveluprosessin kokonaisvaltaista ymmärrystä eri sidosryhmien näkökulmista ja niiden tarpeista. Christian Grönroosin mukaan palvelu on prosessi, joka koostuu aineettomien toimintojen sarjasta. Nämä toiminnot tuotetaan asiakkaan ja palvelun tuottajan välisessä vuorovaikutuksessa. (Grönroos 2009, 76.)

Koska palveluun sisältyy lähes aina palveluntuottajan ja asiakkaan välistä vuorovaikutusta, on tärkeää, että kehittämisprosessiin otetaan mukaan myös palvelun käyttäjät: näin kuluttajien odotuksiin on helpompi vastata. Liike-elämän palvelunkehittämistä linjaava Bettencourt (2010, 1) tosin toteaa, että palveluiden kehittäminen voi tuottaa todellista tulosta vasta, kun asiakkaan arvomaailma ja tarpeet on aidosti ymmärretty ja sisäistetty.

Jotta palveluntarjoaja voi kehittää palveluaan, sen täytyy ensin tunnistaa kulloisenkin palvelunsa asiakaskohderyhmät. Asiakasymmärrys eli tieto asiakkaista, heidän käyttäytymistavoistaan, tarpeistaan ja toiveistaan on palvelun kehittämisen keskiössä. Yhtä tärkeitä ovat osallistaminen ja kohderyhmälähtöisyys (Vallo & Häyrinen 2016, 147–149.) Kokemukseni mukaan näin on myös voittoa tavoittelemattomissa organisaatioissa.

Kulttuurialan organisaation tavoite on tarjota ihmisille kulttuurielämyksiä, siksi sekä kulttuuria kuluttavien yleisöjen että toimintaan osallistuvien äänet olisi hyvä saada kuuluviin alan palveluita kehitettäessä.

2.2 Osallisuus

Osallisuuden käsite viittaa yleisesti yksilön kuulumiseen johonkin tiettyyn yhteiskuntaan tai yhteisöön. (Bäcklund ym. 2002, 7).

Tässä työssä osallisuus-termi on käytössä silloin, kun osallisuudella tarkoitetaan yleisön tai tekijöiden aktiivista mukana oloa ohjelmistosuunnittelussa tai teostuotannossa. Tapahtumaan osallistuvat henkilöt muuttuvat katsojista tekijöiksi. Osallisuuden tunne luo halun osallistua ja olla osa yhteisöä, mutta se ei automaattisesti tarkoita, että halutaisiin olla mukana osallistavan tuotannon prosessissa.

Osallisuuden kokemuksessa esiin nousee halu tulla aktiiviseksi toimijaksi eli osalliseksi. Tällöin esimerkiksi yleisö ei halua ainoastaan seurata kulttuuria vaan myös osallistua: tapahtumien ympärille syntyy yhteisöjä, joissa tuotannon ja katsojan väliset rajat hämärtyvät. Taide- ja kulttuuritapahtumissa yleisö haluaa enenevässä määrin päättää itse siitä, katseleeko se pelkästään vai osallistuuko aktiivisesti toimintaan. (Silvanto 2016, 100.)

Yleisön halu osallistua itse ja kokea osallisuutta lisää kulttuurilaitosten tarpeita monipuolistaa toimintatapojaan. Pohjimmiltaan osallisuudessa on kyse yksilön asemasta yhteiskunnassa ja hänen suhteestaan paitsi kulttuuriin ja vallitseviin arvoihin myös politiikkaan ja hallintoon (Bäcklund, Häkli & Schulman 2002, 9).

Kokemukseni mukaan osallisuuden tunnetta ja halua osallistua osallistavan tuotannon toimintatapoihin lisäävät vapaaehtoisuus, itseohjautuvuus ja instituution luottamus osallistuvan yksilön taitoihin ja kykyihin kantaa vastuuta hänelle osoitetuista tehtävistä.

Osallisuudesta käytävä keskustelu käsittelee usein sosiaalista yhteisöllisyyttä ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi tehtävää työtä. Valtioneuvoston julkaisemassa KUULTO-projektin raportissa (Kangas, 2018) osallisuus määritellään toimintana, jossa hyödynnetään asiakaslähtöisiä työtapoja. Näillä työtavoilla kohdeyleisö auttaa kumppanina yhteisen tavoitteen saavuttamisessa. (Kangas 2018, 49.)

2.3 Osallistava ohjelmistosuunnittelu ja osallistavat teokset

Tässä opinnäytetyössä tarkoitan osallistavalla ohjelmistosuunnittelulla ja osallistavilla teoksilla niitä toimintatapoja, joiden avulla yhteisön jäseniä otetaan mukaan Tanssin talon ohjelmistosuunnitteluun, teostuotantoon ja päätöksentekoon. Osallistava ohjelmistosuunnittelu on käytännön toimintaa ja työskentelyä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Osallisuus on subjektiivinen tunne tai kokemus, joka ohjaa yksilön toimimaan.

Kulttuuritapahtumien tuotannossa osallistettava eli yleisön edustaja muuttuu passiivisesta esitysten seuraajasta aktiiviseksi toimijaksi. Bäcklund liittää osallistumisen käsitteen kansalaisten oikeuksiin ja velvollisuuksiin heitä itseään ja lähipiiriään koskevassa päätöksenteossa (Bäcklund 2002, 7).

Monica Guzman (2016) kirjoittaa *American Press Instituten* artikkelissa yleisön osallistamisesta, että onnistunut osallistaminen ja yhteistyö yleisön kanssa syntyy, kun kohderyhmä rajataan selkeästi ja sisältö on kohderyhmälle relevanttia. Osallistavat toimintatavat ovat osallistettavia yleisöjä arvostavia, heidän toimintaympäristönsä ymmärättäviä, henkisesti palkitsevia, tasa-arvoisia ja kuuntelevia. Lisäksi ne ottavat kyseisen ryhmän mielipidevaikuttajat huomioon. (Guzman 2016.)

Kun tanssiyhteisöjen edustajia ja asiantuntijoita otetaan mukaan osallistavaan ohjelmistosuunnitteluun, heidät otetaan mukaan myös päätöksentekoon. Näin luodaan luottamussuhde, joka auttaa vastuun ja tehtävien jakamisessa. Osallistavan ohjelmistosuunnittelun mallissa jokaisella mukana olevalla on omat tehtävänsä, vastuualueensa ja oikeutensa.

Ajankohtainen esimerkki osallistavan toiminnan edistämisestä on Helsingin kaupungin uusi osallisuusmalli. Osallisuusmallin periaatteet on esitelty Helsingin kaupungin kotisivuilla osallisuus- ja vuorovaikutusmallia esittelevällä välilehdellä (Helsingin kaupunki Osallisuus- ja vuorovaikutusmalli, 2019). Seuraavassa kaupungin listaamia osallisuuden periaatteita

- yksilöiden ja yhteisöjen osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntäminen
- omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen
- yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien luominen

Osallisuusmallia toteuttavat käytännössä seitsemän tehtävään palkattua stadiluotsia, jotka mahdollistavat osallistavaa kaupunkitoimintaa yhdessä asukkaiden kanssa yllä mainittuja periaatteita noudattaen (Alaja, 2018).

Osallistavan ohjelmistosuunnittelun ja osallistavien teosten avulla pyritään rakentamaan siltoja ja uutta toimintaa erilaisten toimijoiden välille. Tavoite on lisätä palveluiden saavutettavuutta sekä hyödyntää olemassa olevia resursseja ja asiantuntijuutta. Stadiluotsi Antti Sarpo (Alaja 2018, 20) toteaa syyskuun 2018 Helsinki-infossa seuraavasti: ”Viisaus asuu paitsi kaupungin henkilöstön myös asukkaiden ja muiden toimijoiden päässä, ja nyt se viisaus otetaan käyttöön monin eri tavoin kaupungin toiminnassa.”

Vuosina 2010–2012 toteutetussa Tuottaja2020 -hankkeessa (Halonen 2012) tutkittiin ja selvitettiin kulttuurituotannon muutosta ja tulevaisuuden näkymiä. Hankkeessa, kuten myös tässä opinnäytetyössä, kävi ilmi, että tulevaisuudessa tuottajan tulee osallistaa yleisöjä ja harrastajia sekä fasilitoida yhteistyössä toteutettuja tapahtumia ja teos-tuotantoja. Tuottaja2020 -hankkeen loppuraportissa todetaan, että kustannustehokkuus, verkostot ja asiakaslähtöinen sisältösuunnittelu lisääntyvät ja että niiden merkitys kulttuurikentällä voimistuu. (Halonen 2012, 11.)

Tässä opinnäytetyössä osallistava tuotanto on keskeisessä roolissa ja toimii palveluiden kehittämisen pohjana. Osallistavan tuotannon prosessi on vuorovaikutteinen tapa suunnitella ohjelmistoa ja tuottaa teoksia.

3 Tanssiyhteisöt, -kulttuuri ja yleisö

Tässä luvussa käsittelen aihealueen kirjallisuutta ja esittelen sen tärkeimmät käsitteet opinnäytetyön kannalta.

3.1 Tanssikulttuuri ja yhteisöllisyys

Tanssikulttuurilla tarkoitan tässä opinnäytetyössä toimintakulttuuria, joka nivoo yhteen tanssin harrastajat ja ammattilaiset. Kokemukseni mukaan tanssikulttuurit ovat syntyneet vuosien saatossa ihmisten välisen vuorovaikutuksen ja yhdessä tekemisen tuloksena. Kokemukseni mukaan tanssikulttuurit ovat usein hierarkkisia ja niissä on omat ääneen lausumattomat käyttäytymiskoodinsa. Selkeät yhteisölliset, kuhunkin kulttuuriin sitovat ja muista tanssikulttuureista erottavat tekijät ovat yleisiä. Noudattamalla yhteisiä sääntöjä,

osallistumalla aktiivisesti toimintaan ja kokemalla vahvaa yhteenkuuluvuuden tunnetta yksilö vähitellen muovautuu osaksi yhteisöä ja toimintakulttuuria.

Opetushallituksen määritelmä (2018) kulttuurista sopii erinomaisesti myös tanssikulttuurin määritelmäksi. Sen mukaan kulttuurin jäsenet ovat oppineet tietyn kielen ja elämänarvot, uskomukset, toimintatavat ja käyttäytymismallit omassa ympäristössään. Kulttuurien erityispiirteet ovat periytyneet edellisiltä sukupolvilta ja kulttuurin jäsenenä oleminen on vaikuttanut omaan maailmankuvaan ja identiteettiin. Toisaalta oma toiminta luo jatkuvasti uutta kulttuuria. Sana kulttuuri tarkoittaa olemassa olevan, perityn aineellisen ja henkisen aineksen toteuttamista ja edelleen kehittämistä. (Opetushallitus 2018.)

Tanssikulttuurin voi myös mieltää sosiaalisen toiminnan muodoksi. Keijo Räsänen ja Marja-Liisa Trux (2012) käsittelevät kirjassaan sosiaalisen toiminnan muotoja työelämässä. Samat muodot sopivat myös tanssikulttuureihin: kulttuuria toteuttaa yhteisö, joka omalla toiminnallaan ylläpitää perinteitä, muokkaa kulttuuria ja tulee samalla kulttuurinsa muokkaamaksi. (Räsänen & Trux 2012, 55–57.) Filosofi Alasdair MacIntyre (2004) määrittää sosiaalisen toiminnan vakiintuneen muodon seuraavasti:

Mikä tahansa koherentti ja kompleksinen, sosiaalisesti rakennettu, yhteistoiminnallinen inhimillisen toiminnan muoto, jonka kautta tämän toiminnan sisäiset hyvät (asiat) toteutuvat yrittäessä saavuttaa niitä erinomaisuuden standardeja, jotka ovat tälle toiminnalle soveliaita ja määrittävät sen muotoa, sillä tuloksella, että inhimillinen kyky saada aikaan erinomaisuutta ja ihmisten käsitykset tavoitteista ja keinoista systemaattisesti laajenevat. (MacIntyre 2004, 221.)

Tässä opinnäytetyössä tarkoitan yhteisöllisyydellä yhdessä tekemisen tarvetta, yhteenkuuluvuuden tunnetta ja yhteisön jäsenten avointa keskinäistä vuorovaikutusta. Kokemukseni mukaan juuri näistä elementeistä syntyy miellyttävän yhteisen tekemisen tunne ja subjektiivinen kokemus hyväksynnästä. Erityisesti tanssikulttuurien parissa fyysisen ja psyykkisen tekemisen kokonaisuus luo vahvoja ystävyysuhteita ja positiivisia tunteita, jotka kannustavat tekemään asioita yhteisen edun nimissä ja toiset huomioon ottaen.

Hyypän (2002) mukaan sanaa ”yhteisö” pidetään usein ryhmän yleisnimityksenä. Aito yhteisöllisyys ei kuitenkaan aina toteudu ryhmässä, sillä yhteisöllisyyden toteutuminen vaatii yksilön subjektiivista sitoutumista ja osallistumista yhteisön toimintaan ja sen arvoihin. Jotta yhteisön jäsenet sitoutuvat yhteiseen toimintaan on tavoitteena löytää pysyviä toiminnan muotoja, jotka vahvistavat ja tukevat yksilön osallistumista ja päätök-

sentekoa. Yhteisön päämääränä on yksilön täysivaltaistaminen yhteisön jäsenenä, jolloin yksilölle muodostuu subjektiivinen tunne yhteisöllisyyden toteutumisesta. (Hyypä 2002, 178.)

Jotta yksilö voi tuntea kuuluvansa yhteisöön ja aito osallisuuden tunne voi syntyä, avainasemassa ovat, kokemuksen mukaan, tanssiyhteisöissä laadukkaat minä–sinä-vuorovaikutussuhteet, yhteisen hyvän jakaminen, luottamus, sallivuus erilaisuutta kohtaan ja tunne yhdenvertaisuudesta. Hyvin toimivien tanssiyhteisöjen toiminnassa toteutuvat muun muassa seuraavat arvot: toisten kunnioittaminen, yhdenvertaisuus, terve kilpailuhenki sekä pyrkimys yhteiseen hyvään.

Arvojen toteutuminen ei ole itsestäänselvyys. Yhteisöjen ja niiden ylläpitämien tanssikulttuurien toimintatavoissa voi esiintyä eriarvoistavia tai syrjiviä toimintatapoja niin kuin kaikissa kulttuureissa.

3.2 Yleisö

Lindholm toteaa kirjassaan *Ei-kävijästä osalliseksi* (2015), että eri kulttuuritoimijoiden selvityksissä on raportoitu keski-ikäisten tai keski-ikäisten ylittäneiden naisten sekä korkeasti koulutettujen ihmisten olevan tilastolliseen väestöosuuteensa nähden ylliedustettuina monissa taide- ja kulttuuritilaisuuksissa. Hän toteaa, että taideyleisöt ovat yhteiskunnan kermaa: hyvin koulutettuja ja hyvässä asemassa olevia urbaaneja naisia. (Lindholm 2015, 66).

Tyypillisen taideyleisön sijaan tämän opinnäytteen ja kehittämistyön kohderyhmä on huomattavasti laaja-alaisempi joukko ihmisiä. Kokemuksen mukaan tanssikulttuureita ja -yhteisöjä houkutteleva osallistava tuotanto muodostuu yleisöstä, joka käsittää hyvin monenlaisia osallistuvia yksilöitä. Näillä yksilöillä on jokaisella omat tarpeensa taiteen kuluttamiseen. Osallistavan tuotannon yleisössä voikin olla mukana ihmisiä, jotka

- haluavat tulla katsomaan ja kokemaan tilaisuuden tunnelman
- ovat osa yhteisöä ja haluavat olla mukana tapahtuman toiminnassa esimerkiksi osallistumalla kilpailuihin tai tanssiaisiin
- kokevat vahvaa osallisuuden tunnetta ja osallistuvat tapahtuman toteuttamiseen vapaaehtoistyöntekijänä

- toimivat luottamustehtävissä asiantuntijana joko vapaaehtoisena tai palkattuna kumppanina
- edustavat yhteistyötahoa, jonka kanssa tapahtuma tuotetaan osallistavan tuotannon keinoin.

Kokemukseni mukaan yksi ja sama yleisön edustaja voi myös olla eri rooleissa eri tapahtumissa. Kokonaisuuden kannalta on tärkeää ymmärtää tanssiyhteisöjen yleisömääritelmä. Yleisön edustajan rooli voi olla alati muuttuva, ajankohtaan sidottu yksilöllinen päätös siitä, minkälaisen roolin ihminen haluaa missäkin ajankohdassa tai tapahtumassa ottaa. Sama henkilö voi yhdessä tapahtumassa olla katsojan roolissa, toisessa aktiivisena osallistujana ja kolmannessa tapahtuman tuottaja tai sisältöasiantuntija. Tämä liikehdintä erilaisten roolien välillä voi määrittyä esimerkiksi sen mukaan, mikä on yksilön asema yhteisössä, mikä on hänen taitotasonsa, halunsa osallistua tai sen hetkinen elämäntilanne.

Yleisöpohja yhteisöllisissä ja osallistavissa tuotannoissa on moninainen kuin perinteisissä katsoja–esiintyjä-tuotannoissa. Tämä moninaisuus tuo omat haasteensa teosten tuotantoprosessiin, mutta samalla se myös luo aivan uudenlaisia yleisökokonaisuuksia ja lisää kulttuurilaitosten mahdollisuuksia lisätä tapahtumiensa saavutettavuutta ja monimuotoisuutta.

Tässä työssä yleisö tarkoittaa niitä ihmisiä, jotka ovat tanssiyhteisöjen jäseniä ja jotka otetaan mukaan osallistavien teosten rakentamisen palveluprosessiin.



Kuvio 1. Yleisön eri määritelmät.

Kuviossa 1 esitän yksilön polun katsojasta aktiiviseksi osallistavan tuotannon tekijäksi. Kun yksilö vierailee ja tutustuu tanssikulttuuriin, hän asettuu aikajanan vasempaan reunaan katsojaksi. Sieltä hän siirtyy vähitellen osallistujaksi. Tutustuessaan yhteisön jäseniin hän luo ystävyysuhteita ja osallistuu yhteisön toimintaan aiempaa säännöllisemmin. Osallisuuden tunteen kehittyessä yksilö muuttuu yhteisön ulkopuolisesta vierailijasta yhteisön jäseneksi ja aktiiviseksi osallistujaksi. Taitojen ja kulttuuriin sitoutuneisuuden kehittyessä hän kehittyi vähitellen kyseisen tanssikulttuurin asiantuntijaksi ja kulttuurissa aktiivisesti mukana olevaksi vaikuttajaksi.

4 Suomalaisen tanssin kenttä ja Tanssin talo

Tässä luvussa käsittelen suomalaista tanssikenttää ja tanssin talo -hankkeen historiaa sekä suunnitteilla olevaa toimintamallia. Koska kehitteillä olevaa Tanssin talo -organisaatiota tai sen historiaa koskevaa kirjallisuutta on tarjolla vain vähän, katson tärkeäksi kertoa aiheesta melko kattavasti.

4.1 Suomalainen tanssi tilastoina

Tanssin Tiedotuskeskus on tilastoinut suomalaisen tanssikentän toimintaa lähinnä nykytanssin ja koulutuksen osalta. Seuraavat luvut löytyvät Tiedotuskeskuksen kotisivuilta välilehdeltä *Tilastot*.

Vuonna 2017 Suomen valtion tuki tanssille oli 5 881 884 euroa ja tuen avulla toteutettiin 2 757 esitystä. Valtion tuki yksittäiselle teokselle oli keskimäärin 2 133,50 euroa. Tuki kohdistettiin kaupunginteattereille, VOS-tanssiryhmille, tuotantokeskuksille, vapaille tanssiryhmille ja yksittäisille koreografeille. VOS-ryhmät ovat teatteri- ja orkesterilain piiriin kuuluvia tanssiryhmiä tai tuotantokeskuksia, jotka saavat vakituista tukea opetus- ja kulttuuriministeriön jakamina henkilötyövuosiin perustuvina valtionosuuksina. (Tanssin tiedotuskeskus 2018.)

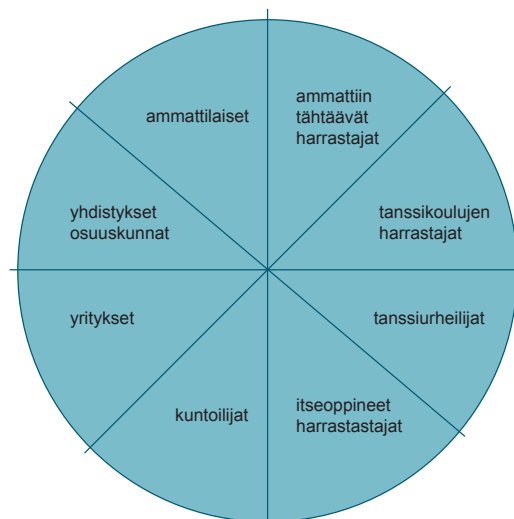
Tanssiyleisöjen määrät ovat olleet viime vuosina kasvussa.

Suomessa esityksiä kävi vuonna 2017 katsomassa 372 000 ihmistä eli hieman useampi kuin edellisenä vuonna. Yleisötyön ja yhteisötanssin tilaisuuksiin osallistui 126 000 ja tanssielokuvia näki noin 17 000 ihmistä. Ulkomailla suomalaista tanssia näki 56 000 katsojaa. Kun lukuun lisätään vielä tanssikentän ulkopuolisten toimijoiden Suomeen tuomat ulkomaiset tanssiesitykset ja niiden katsojat, lähes 27 000, ollaan yhteensä lähes 600 000 katsojassa. (Tanssin tiedotuskeskus 2018.)

Tiedän kokemuksesta, että tanssin parissa puhutaan yleisesti suomalaisesta tanssikentästä. Termi saa tanssin parissa toimivat vaikuttamaan yhtenäiseltä ryhmittymältä, yhteenliittymältä, mutta todellisuudessa kenttä muodostuu monista yksittäisistä tekijöistä, ryhmistä ja organisaatioista. Eräs nykytanssin arvostettu ammattilainen onkin todennut osuvasti, että kaikki puhuvat tanssin kentästä, mutta kukaan ei tiedä, ketkä siihen todellisuudessa kuuluvat. Koreografit ja tanssijat kokevat yleisesti, että tanssin kenttä on ”jossain tuolla” ja he itse ovat sen ulkopuolella vailla mahdollisuutta olla osallisena sen toimintaan tai rakenteisiin. (Nykytanssija 44v, 2019.)

Tanssin talon toimintakulttuurin onkin otettava huomioon, että sisällöntuottajat koostuvat joukosta erilaisia yksilöitä, ryhmittymiä, yhteisöjä, yhdistyksiä, osuuskuntia ja yrityksiä. Harva tanssiyhteisöjen jäsenistä ja osallistavien toimintamuotojen toteuttajista on mukana yllämainituissa tilastoissa: monet tanssitoimijat ovat tuen ja tilastojen ulkopuolella.

Satu Silvannon (2015) Tanssin talo ry:lle tekemä heijastekartoitus paljastaa, että vain murto-osa suomalaisesta tanssitoiminnasta on mukana tilastoinnissa. Julkisen tuen ulkopuolella on laaja-alainen joukko niin talkoovoimin kuin puhtaasti yritysvetoisesti toimivia tahoja. Tanssin lajikirjo julkisen tuen ulkopuolella on laaja aina kilpatanssista katusanssiin ja kansantansseista latinalaistansseihin. (Silvanto 2015, 51.)



Kuvio 2. Tanssikentän toimijoita.

Kuviossa 2 näkyvät tanssikentän erilaiset toimijat. Osallistavan sisällöntuotannon verkostossa voi toimia harrastajia, kilpaurheilijoita, taiteen ammattilaisia, yhteisöjä tai yrityksiä.

4.2 Tanssin talo -hanke

”Ensimmäisen kerran ajatuksen tanssille tarkoitettu rakennuksesta esitti Suomen tanssitaiteilijain liitto jo perustamisvuonna 1937!” (Oskala, 2011).

1970-luvulla suomalaisen tanssin kenttä eli vahvaa kasvun aikaa. Suomen Kansallisbaletti sai rinnalleen muutamia pienempiä modernin tanssin ammattilaisryhmiä. Merkittävimpiä 1970-luvulla perustetuista tanssiryhmistä olivat Tanssiteatteri Raatikko ja Helsingin kaupunginteatterin tanssiryhmä. 1980-luvun lopussa ryhmiä toimi pääkaupunkiseudun lisäksi Tampereella, Turussa, Oulussa ja Porissa. (Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu 2017.)

Valtion taloudellinen tuki tanssiryhmille on kasvanut vähitellen vuodesta 1983 alkaen. Merkittävä edistysaskel otettiin, kun uudet tanssiryhmät pääsivät tanssitaidetoimikunnan tuen piiriin 1980-luvulla. Hetken tanssilla oli oma tilansa, Studio Julius Helsingissä. 1990-luvun alun lama kuitenkin keskeytti tanssin julkisen tuen kasvun. (Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu 2017.)

Tanssilinjan perustaminen Teatterikorkeakouluun vuonna 1983 edisti tanssitaiteilijoiden uskoa tanssin mahdollisuuksiin suomalaisella kulttuurikentällä. Samoihin aikoihin Suomen Tanssitaiteilijain Liiton jäsenistön keskuudessa heräsi ajatus tanssille osoitetusta omasta tilasta, Tanssin talosta (Lamberg, 2017). Käsitkseni mukaan 1980-luvun positiivinen vire ei kuitenkaan muuttanut tanssin asemaa suomalaisessa yhteiskunnassa eikä taiteen kentällä. Asennemuutos sekä tanssin kentän sisällä että ulkopuolella on ollut hitaampaa kuin mahdollisesti olisi toivottu.

Veera Lambergin haastattelema Tanssitaiteilijain Liiton entinen puheenjohtaja Marita Strömberg-Linkola muistelee 1980–90-lukujen vaihdetta seuraavasti: ”Yleisfiilis oli sellainen tahmea. Tuntui, etteivät asiat edenneet ja koko ajan löi päätänsä seinään.” Strömberg-Linkola kuvailee yksityiskohtaisia tapauksia, joissa kävi selväksi, että tanssiammattilaisten asema oli alisteinen muiden taiteenalojen ammattilaisiin verrattuna. ”Meille sanottiin, että älkää nyt viitsikö tytöt, menkää mieluummin R-kioskiin töihin, ootte ihan nättejäkin. Me olimme ihan tyrmistyneitä. Meitä ei otettu vakavasti.” (Lamberg, 2017.)

Oman kokemukseni mukaan tanssialaan ja sen ammattilaisiin ulkopuolelta kohdistetun vähättelyn lisäksi tanssille omistetun talon toteutuminen on herättänyt huolta ja pelkoa

niukkojen resurssien jakautumisesta myös kentän sisällä. Lamberg on haastatellut myös Hannele Niirasta, joka kertoo kentän omista epäilyistä taloa kohtaan seuraavasti:

Olin mukana Tanssin talon suunnittelemisessa. Mutta se oli kentälle liian iso asia vielä silloin. Koko talon tarve kyseenalaistettiin aivan ällistyttävällä tavalla. Ajateltiin, että se vie kaikki rahat, ettei kukaan enää koskaan saa mitään, kun kaikki menee yhteen paikkaan. Yhdessä tekemisen meininkiä ei sitten syntynyt, koska epäluuloja oli niin paljon. Ja sitten ajateltiin viattomasti, että kyllä se tanssin sisältö tanssin nostaa, ei tarvita mitään taloa. No sehän on ihan totta, että täytyy olla hyvä sisältö, mutta kuitenkin se talo on yksi tarpeellinen kokoava rakenne lisää tanssin kenttään ja suurta yleisöä varten. On sivistysvaltion merkki, että tanssillakin on oma talo. (Lamberg, 2017.)

Veera Lambergin Tanssitaiteilijain liiton historiikka varten tekemät haastattelut auttavat ymmärtämään tanssin kentän kehitystä ja haasteita. Myös omat vapaamuotoiset keskusteluni Tanssin talo ry:n henkilökunnan sekä hallitusjäsenten kanssa valottavat pitkäkestoisen prosessin vaiheita.

Tanssitaiteilijain liiton entinen puheenjohtaja Timo Sokura muistelee Tanssin talon alkusuunnitelmia 1990-luvulta seuraavasti: ”Tanssin talosta tehtiin suunnitelmat rakennuspiirustuksia myöten. Tanssin talossa olisi ollut useita treenisaleja ja se olisi sijainnut nykyisellä Vallilan konepajan alueella.” (Lamberg, 2017.) 2000-luvun alkupuolella kuitenkin todettiin, että liiton silloiset voimavarat Tanssin talon toteuttamiseen eivät vaikuttaneet riittävältä.

Nykyisessä tanssin talo -hankkeessa aktiivisesti mukana ollut liris Autio aloitti uransa tanssin tuotanto- ja markkinointitehtävissä vuonna 1992. Hänen mukaansa Tanssitaiteilijain Liiton suunnitelmien kariutumiseen liittyi oleellisesti myös tanssin kentän resurssipula ja realistisen tuotannollis-taloudellisen suunnitelman puuttuminen: Pasilan konepajan tila oli mittasuhteiltaan niin rajoittunut, että hankkeen toteuttaminen ja toiminnan ylläpito olisivat edellyttäneet käytännössä sataprosenttista julkista rahoitusta ja omistuspohjaa. (Autio 2019.)

Suomessa tanssin ammattilaiset kärsivät tilojen puutteesta sekä aliarvostuksesta omaa taiteenalaansa kohtaan (Silvanto 2015, 23). Kokemukseni mukaan tanssin aseman vaikiinnuttamista ja nousua saman arvoiseen asemaan esimerkiksi musiikin ja puheteatterin kanssa pidetään tanssin tekijöiden keskuudessa erittäin tärkeänä.

Ennen Tanssin talo ry:n perustamista koreografi Alpo Aaltokoski herätti henkiin ajatuksen Tanssin talosta; ajatus nousi heti tanssitoimijoiden keskusteluun. Vuosina 2007–

2010 koottiin useita laaja-alaisesti tanssin kenttää edustavia työryhmiä. Työryhmien avulla edistettiin yhdistyksen perustamista ja tulevan tanssin talo –hankkeen tavoitteita. Työn tuloksena syntyi ajatus kaiken tanssin talosta ja päämäärätietoinen suunnitelma edistää tanssiammattilaisten haavetta saada Helsinkiin tanssille oma tila. (Peltomäki 2018.)

Tanssin talo ry (Tanssin talo ry. ”Yhdistys” 2019) perustettiin kesäkuussa 2010. Yhdistyksen tehtävä oli vaikuttaa päättäjiin ja edistää Tanssin talon toteutumista. Yhdistyksen hallituksessa oli mukana joukko tanssivaikuttajia: akateemikko Marjo Kuusela, toiminnanjohtaja Sanna Rekola (Tanssin Tiedotuskeskus), toiminnanjohtaja Raija Ojala (Zodiak – Uuden tanssin keskus), koreografi Alpo Aaltokoski (Nomadi ry), järjestösihteeri Sami Hiltunen (Suomen tanssitaiteilijain liitto), professori Ari Tenhula (Teatterikorkeakoulu), koreografi Samuli Nordberg (Tanssiryhmä Tsuumi), tanssija Valtteri Raekallio (Helsinki Dance Company/Liikekieli.com) ja toiminnanjohtaja Iiris Autio (Tero Saari-nen Company). Koreografi Tuomo Railo (Glims&Gloms) toimi hallituksen puheenjohtajana. Ulkopuolisina asiantuntijajäseninä olivat taiteilijaprofessori Kenneth Kvarnström ja Valtion tanssitaide-toimikunnan puheenjohtaja Sari Lakso. (Valtion tanssitaide-toimikunta 2019.)

Vaikka hankkeen takana oli alusta alkaen laaja ja etabloitunut joukko tanssin tekijöitä, vuonna 2011 poliittisella päättäjätasolla kukaan ei edelleenkään uskonut Tanssin talon toteutumiseen – siitä huolimatta, että tarpeet oli tunnistettu (Peltomäki, verkkojulkaisu 2018).

Päättäjien epäilevästä suhtautumisesta huolimatta Tanssin talo ry:n senhetkinen hallitus ja henkilökunta tekivät selvitystyötä suomalaisen tanssin kentän toimijoista: kentän sirpaleisuus ja laajuus toivat esille uusia haasteita (Peltomäki 2019).

Nykytanssin puolella suurin yksittäinen pelko liittyi rahoitukseen: monet toimijat pelkäsivät, että uusi organisaatio tulisi kaventamaan tanssitoimijoiden ennestäänkin vähäistä julkista rahoitusta. Marginaalissa toimimaan tottuneet myös ajattelivat kasvavien lippu-tulojen hyödyttävän ensisijaisesti viihhteellisesti suuntautuneita tanssintekijöitä. Toisaalta oli niitäkin taidetanssin toimijoita, jotka näkivät eri tanssilajien ja niiden harrastajien mukanaolon vahvuutena. (Autio 2019.)

Oman kokemuksen mukaan Tanssin talo ry:n hallituksessa ja työntekijöiden keskuudessa uusi haaste ymmärrettiin. Päätettiin selvittää eri käyttäjäryhmien toiveita ja kehittää uudenlaisia toimintamalleja ja innostaa tekijöitä mukaan suunnittelemaan ja lunastamaan ”kaiken tanssin talon” -lupausta.

Jane ja Aatos Erkon säätiö myönsi vuonna 2014 talon rakentamiseen 15 miljoonan euron avustuksen. Lahjoitus oli ehdollinen ja se edellytti Helsingin kaupungin ja Suomen valtion osallistumista hankkeen etenemiseen. (Peltomäki 2019.)

Pitkän lobbaustyön seurauksena vuonna 2015 hanke vihdoinkin saavutti tärkeän välietapin. Koy Kaapelitalo, Helsingin kaupunki ja Suomen valtio solmivat puitesopimuksen, että edellä mainitut tahot osallistuvat tulevan talon kustannuksiin yhdessä Jane ja Aatos Erkon säätiön kanssa. (Tanssin talo ry. ”Vuosikertomus 2015” 2016.)

Pitkän tutkimisen jälkeen Tanssin talo päätettiin sijoittaa Helsingin Kaapelitehtaan tiloihin. Osa toiminnasta sijoittuisi Kaapelitehtaan vanhoihin tiloihin ja osa Kaapelitehtaan päädyin uudisrakennukseen. Talon tulevan henkilökunnan muodostaisi viidentoista hengen organisaatio. (Puitesopimus Tanssin talon toteuttamisesta ja rahoittamisesta 2019.)

4.3 Tanssin talon malli

Taiteen kentällä vallitsevasta normista poiketen vuosina 2010–2018 tanssin talo -hanketta johtanut Hanna-Mari Peltomäki havaitsi jo hankkeen alkuvaiheilla, että päättäjiin vaikuttaminen ei toisi toivottavaa tulosta, mikäli vaikuttaminen kohdennettaisiin vain paljon kaivattuja tiloja ja jo olemassa olevia rakenteita tai resursseja tukevaan toimintaan. (Peltomäki 2018.)

Edellä mainitun sijaan monipuolisen ja kulttuurisesti moninaisen kokonaisuuden rakentaminen loisi paremmat mahdollisuudet onnistua haastavan hankkeen läpiviemisessä.

Alkuvaiheessa hankkeen onnistumisen kannalta ratkaisevaa oli, että käänsimme ajattelun pois tilasta ja aloimme ajatella, mihin tarpeeseen talon tulisi vastata, millaista sisältö voisi olla nyt ja tulevaisuudessa ja mitä se vaatii tiloilta, Peltomäki sanoo. Tanssin talon kehittäminen on uuden oppimista, jossa painottuu jaettu omistajuus: onnistuakseen se tarvitsee eri toimijoilta luottamuksen ja yhteisten pelisääntöjen rakentamista, molemminpuolista näkemysten ja osaamisen jakamista ja hyväksymistä. (Peltomäki 2018.)

Tanssin talon tuli olla tanssin monitoimitila ja erilaisten toimijoiden kohtaamispaikka. Peltomäki kommentoi suunnitelmia Tanssin talon kotisivuilla seuraavasti: ”Tanssin talosta tulee tanssin eri muotoja mahdollisimman monipuolisesti palveleva kokonaisuus”. (Tanssin talo ry. ”Ajankohtaista” 2018.)

Ymmärrykseni mukaan Tanssin talon toiminta ja palvelut tähtäävät projektien ja teosten aikaisempaa pidempään elinkaareen, suurempiin katsojalukuihin sekä tanssin arvostuksen lisääntymiseen. Lisäksi Tanssin talo tulee toimimaan kolmen toimintakauden syklistä, joka on suomalaisella taidekentällä ainutlaatuista. Syksy-, kevät- ja kesäohjelmisto luovat mahdollisuuksia mutta myös haasteita löytää sisältöjä sekä yleisöjä ympärivuotisesti.

Vuoden 2017 toimintakertomuksessa Tanssin talo ry määrittää tulevan talon uudelleenlaisiksi toimijaksi, joka tuo kotimaista sekä kansainvälisesti kiinnostavaa tanssia esille entistä näkyvämmiin. Se panostaa yleisösuhteeseen ja mahdollistaa moninaisen tanssin ammattilaisten ja harrastajien kulttuuritoiminnan (Tanssin talo ry. ”Vuosikertomus 2017” 2018.)

Oman kokemukseni mukaan asiantuntijat ja tapahtumat löytyvät etsimällä yhteistyökumppaneita ja asiantuntijoita myös muualta kuin virallisten tanssitahojen parista. Tästä moninaisuudesta johtuen talolle on tärkeää kehittää palveluita yhdessä eri toimijoiden kanssa. Luoda notkeita, helposti ymmärrettäviä, monistettavia ja muokattavia palveluita erilaisille tanssitoimijoille.

Opinnäytetyöni aikana opin, että mikäli tulevat sisällöt palvelevat laaja-alaisesti koko tanssientän kirjoa, täytyy talon toimintakulttuurin yhtäältä sopeutua perinteiseen tilavuokraustoimintaan ja pitkäaikaisiin kumppanuussopimuksiin ja toisaalta lyhytjänteiseen, kokeilevaan kaupunkiaktivismiin kaltaiseen pop-up-toimintaan. Näin Suomen valtion ja Helsingin kaupungin tukema julkinen toimija, Tanssin talo, voisi tulevaisuudessa näin halutessaan toimia kaupunkilaisia tukevana toimijana sen sijaan, että se vastustaisi tai vahvasti valikoisi joitakin toimijoita ja toimintoja.

Kaupunkiaktivismiin ajatusmaailma on, että kansalaiset ottavat itselleen hallinnolle ja edustukselliseen päätöksentekoon kuuluvia tehtäviä. (Mäenpää, Faehnle & Schulman 2017, 239). He muuttuvat toimijoiksi markkinoilla ja luovat uudenlaisia mahdollisuuksia myös taidekentälle hyödyntää ihmisten osaamista. Ilmiö haastaa ajattelua kansalaisten

osallisuudesta ja toimijaroleista yhteiskunnassa. Se edistää uusia mahdollisuuksia luoda sekä jakaa vastuuta laaja-alaisemmalle joukolle tekijöitä. *Kansalaisen kaupunkia kehittämässä* -kirjassa todetaankin, että kaupunkiaktivistien viesti osallisuuskeskustelulle on tämä: julkisvallalla ei ole monopoliasemaa yhteiskunnallisen osallisuuden tuottamisessa. (Mäenpää ym. 2017, 239.)

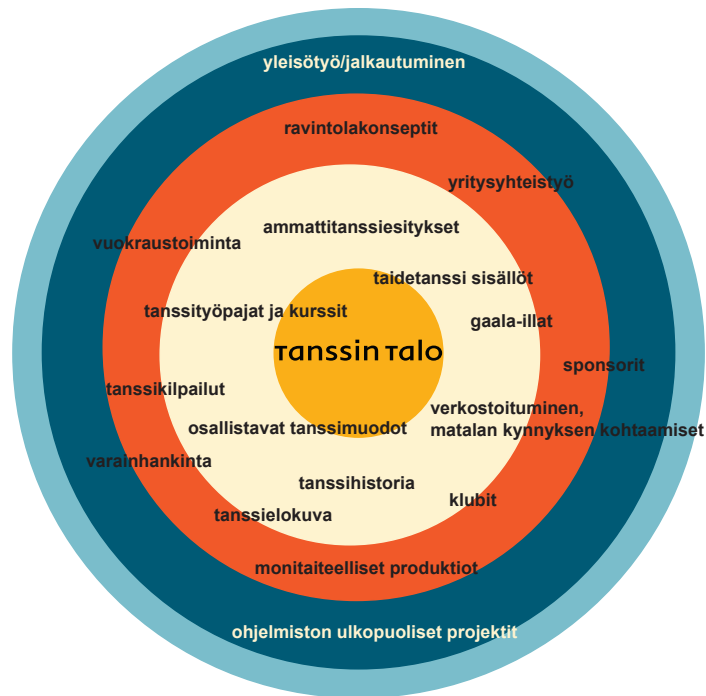
Opinnäytetyön työpajoihin osallistuneiden asiantuntijoiden mukaan osallistava tuotanto, kokeilukulttuuri, asiakaslähtöiset tapahtumat ja esitystoiminnot sekä yritystoiminta voivat löytää paikkansa toimia rinta rinnan. Tämä vaatii osallistujien mielestä toimintakulttuurin, joka on kutsuvaa, yhdenvertaista, luottamusta herättävää sekä taloudellisesti järkevää.

Oman kokemukseni mukaan rohkeat kokeilut ja päätösvallan siirtäminen taideorganisaation ulkopuolisille yhteisöille olisivat uusi, mielenkiintoinen ja epätavallinen tapa toimia taiteen kentällä. Sekä palvelumuotoilun että kokeilukulttuurin tematiikalla talon sisältöihin voisi tuoda ajankohtaisia ja helposti tavoitettavia tapahtumia. Luottamuksen rakentaminen ja avoimuus toimijoiden välillä vaatii aikaa, mutta niiden avulla voidaan myös hyödyntää yhteisöllisiä ja kustannustehokkaita tuotantotapoja talon palveluiden kehittämisessä.

Erityisesti hierarkkisessa organisaatiossa kokeiluvetoinen organisaatiokehitys vaatii johtavassa asemassa toimivilta yhteispeliä, koska perinteisen päätöksenteon rajoja joudutaan yleensä haastamaan. Kun organisaation toimintaa tarkastellaan tunnistamalla ja testaamalla tehtyjä oletuksia, opitaan jäsentämään, miltä osin ymmärryksemme perustuu oletuksille ja miltä osin faktatiedolle. Näin kokeiluvetoisuus voi auttaa meitä siirtymään mielipidevetoisuudesta kohti empiirisyyttä ja objektiivisuutta. (Martela & Jarenko 2017, 258.)

Työpajoissa ehdotettuja ohjelmistosisältöjä on kirjattu alla olevaan kuvioon. Tilojen vuokraaminen ulkopuolisille toimijoille tuo uusia sisältöjä talon ohjelmistoon, mutta se myös tuo taloon teostuotantoja, jotka eivät välttämättä ole linjassa talon oman ohjelmiston kanssa.

Ymmärrykseni mukaan tasapainoilu ohjelmistosuunnittelussa, ohjelmiston viestinnässä sekä vuokra- tai muun ulkopuolisen rahoituksen vaatimissa toiminnoissa tulee luomaan haasteita sisällönsuunnitteluun ja linjaukseen. Samalla kun luovutaan osasta päätäntävaltaa, pystytään osallistavan tuotantomallin avulla laajentamaan asiakaskuntaa ja luomaan tunnetta luottamuksesta ja siitä, että Tanssin talo arvostaa yhteistyökumppaneitaan ja -verkostojaan.



Kuvio 3. Tanssin talon erilaiset toimijat ja toimintamuodot.

Kuviossa 3 tuon esiin Tanssin talon erilaisia toimijoita ja toimintamuotoja. Sisällöt ovat toimijoiden itsenäisesti toteuttamia esityksiä ja tapahtumia, yhteistuotantoja, Tanssin talon omaa tuotantoa sekä vuokraustoimintaa.

5 Tutkimuskysymykset

Olen kehittämistyön aikana pohtinut, minkälaisia yksilöitä tanssiyhteisöjen toiminnassa on mukana, haluavatko ihmiset osallistua Tanssin talon ohjelmistosuunnitteluun ja teosten tuotantoprosesseihin sekä minkälaiden osallistavien palveluprosessien avulla osallistaminen on mahdollista.

Tutkimuskysymykseni ovat

- Minkälaisia osallistavia teoksia tanssikentän toimijat haluaisivat toteuttaa?
- Minkälainen osallistavan ohjelmistosuunnittelun palvelu ja toimintamalli kiinnostaisi tanssikulttuurien edustajia ja tanssiyhteisöjä?

6 Palvelun kehittämisessä hyödynnetyt menetelmät

Tässä luvussa selvitän valitsemani lähestymistavan sekä esittelen opinnäytetyössäni hyödynnetyt menetelmät ja työkalut.

Koska Tanssin talon yleisölle avoin toiminta ei ole vielä alkanut eikä toimintaa toteuttava organisaatiota tai henkilökuntaa ole valittu, ei kehitettävää palvelua ollut mahdollista kokeilla (Tanssin talo ry. ”Info” 2019). Tästä syystä jouduin karsimaan pois kaikki olemassa olevaa muuttavat, sykliset tai kokeiluun perustuvat lähestymistavat.

Opinnäytetyöni tavoite on kehittää palvelua ja osallistavan ohjelmistosuunnittelun toimintamallia, jonka avulla Tanssin talo voi osallistaa ja sitouttaa suomalaisia tanssin kentän toimijoita tulevan Tanssin talon toimintaan. Työni lähestymistavaksi olen valinnut tutkimuksellisen kehittämistyön.

Tutkimuksellisen kehittämistyön tarkoitus on kehitellä, luonnostella ja luoda uutta tietoa hankkimalla monipuolisesti tietoa sekä teoriasta että käytännöstä (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti, 2015, 200).

Tavoitteeni on kehittää kohdeyleisön tarpeet huomioiva toimintamalli, joka selkeyttää osallistavan ohjelmistosuunnittelun ja osallistavien teosten toteutusta. Tämän vuoksi olen hyödyntänyt palvelumuotoilussa käytettävää kohderyhmänäkökulmaa ja sen tuottamaa tietoa palvelun kehittämisessä (Stickdorn, Hormess, Lawrence & Schneider 2018, 14–15). Työn aikana olen hyödyntänyt myös muita palvelumuotoilussa käytettäviä menetelmiä ja työkaluja, vaikka itse kehittämistyö ei toteuta palvelumuotoilun kokonaisprosessia.

Kerätäkseni materiaalia kehittämistyöhön olen kutsunut koolle työpajoja. Työpajatyöskentelyssä ja palvelun suunnittelussa olen hyödyntänyt palvelumuotoilun kirjallisuutta, joista tärkeimpinä innoittajina toimivat kirjat *Suunnittelun työkalut*-opas (Passi & Ripatti 2018), *This is Service Design Doing* (Stickdorn ym. 2018) ja *The Design Thinking Playbook* (Leifer, Lewrick & Link 2018).

Toimintamallin kehittämisessä olen erityisesti hyödyntänyt *Tapahtuma on tilaisuus*-kirjaa (Vallo & Häyrinen 2016).

Kehitystyöni runko on syntynyt vapaamuotoisten haastatteluiden, työryhmätyöskentelyn ja kyselyiden avulla. Työryhmätyöskentelyssä olen käyttänyt pääasiallisesti palvelumuotoilun työkaluja, esimerkkinä Business Model Canvas (Stickdorn ym. 2018, 76). Ryhmäkeskusteluissa työkaluina ovat olleet toivelistatekniikka (Ojasalo ym. 2015, 172), 5 x miksi- sekä brainwriting-menetelmät (Stickdorn ym. 2018, 180).

Haastattelujen ja työryhmätyöskentelyn pohjalta olen rakentanut myös kolme asiakasprofiilia. Näiden profiilien suhteuttamisen osallistavan tuotannon palveluun olen toteuttanut asiakasprofiilien nelikenttä -työkalun avulla (Passi & Ripatti, 2018). Asiakasprofiilien nelikentän avulla asiakasymmärrys ja kohderyhmien roolit ovat helpommin hyödynnettäviä, jolloin myös palvelun kehittäminen tietyille kohderyhmälle helpottuu.

Jotta kohderyhmän monimuotoisuus, toiveet, tarpeet ja mahdollisuudet tulisivat näkyviksi, olen visualisoinut Tanssin talon henkilökunnan ja hallituksen käyttöön myös palveluprosessin prosessikaavion. Sen avulla pyrin selkeyttämään osallistavan toiminnan moniportaisuutta ja palvelun monimuotoisuutta. Palvelun prosessikaavion on tarkoitus kuvata palveluprosessi objektiivisesti niin, että henkilöstö, asiakkaat ja johto ymmärtävät kaikki samalla tavalla, millainen palvelun kokonaisuus on (Ojasalo ym. 2015, 178).

Osallistavan ohjelmistosuunnittelun mallin sekä prosessikaavion suunnittelussa olen hyödyntänyt Helena Vallon ja Eija Häyrisen (2016, 189) näkemyksiä onnistuneen tapahtumatuotannon prosessista. Heidän kirjassaan esitellään tuotantoprosessiin kuuluvat kolme vaihetta sekä ajatuksia yhdessä luomisesta tapahtuman kohderyhmän kanssa.

Olen kehittämistyön aikana hyödyntänyt myös omaa asiantuntijuuttani ja *hiljaista tietoa*, jota minulle on kertynyt oman työurani sekä prosessin aikana.

Haastattelut

Tässä työssä olen käyttänyt työkaluina sekä teemahaastattelua että avointa haastattelua. Teemahaastattelut ovat noudattaneet aikaisemmin suunniteltua rakennetta ja asiasisältöjä. Avointa haastattelua olen käyttänyt tilanteissa, joissa haastateltava on oman alansa asiantuntija ja avoin keskustelemaan oman yhteisönsä tarpeista ja toiveista. (Ojasalo ym. 2015, 40.)

Työpajat

Työpajatyöskentelyssä joukko ihmisiä kokoontuu yhdessä sovittuun paikkaan työskentelemään yhdessä etukäteen sovittun aiheen parissa. Työpajatyöskentely pyrkii syventämään ymmärrystä asianosaisista ja heidän tarpeistaan. Työpajojen avulla ihmiset osallistetaan mukaan suunnittelun eri vaiheisiin, kerätään tietoa asiakkailta ja kehitetään uusia ideoita ja kehitysajatuksia organisaation toimintaan. (Tanner 2016, 10.)

Kyselyt

Kyselytutkimus on yksi eniten käytetyistä tiedonkeruumenetelmistä. Sen etu on, että nopeassa ajassa voidaan kerätä laaja tutkimusaineisto. Kyselyn heikkoutena on se, että vastaajien luotettavuutta tai heidän asiantietouttaan kysytystä aiheesta ei voida varmistaa. (Ojasalo ym. 2015, 121.)

Business Model Canvas (BMC)

BMC sopii jo olemassa olevan liiketoimintamallin analysointiin tai uuden mallin innovointiin. Sen perusajatuksena on hahmotella yhdelle arkille yhdeksästä rakennuspalikasta muodostuva liiketoimintamalli. Malli kuvaa ja perustelee, miten toiminta tuottaa ja välittää asiakkaalle arvoa. (Ojasalo ym. 2015, 182.)

Liiketoimintamallin yhdeksän rakennuspalikkaa ovat kumppanit, ydintoiminnot, resurssit, arvolupaus, asiakassuhde, kanavat, asiakasryhmät, kulurakenne ja tulovirrat. (Stickdorn ym. 2018, 76.)

Toivelistatekniikka

Toivelistatekniikka sopii tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen. Sen avulla selvitetään kohderyhmän toiveita ja tarpeita samalla kun huomio keskitetään ainoastaan todellisiin ja kuviteltuihin hyötyihin. Työryhmän ideat kirjoitetaan taululle eikä niitä saa kritisoida. Tekniikka rohkaisee keksimään uusia ideoita ilman välitöntä tarvetta arvioida niiden toimivuutta tai toteutusmahdollisuuksia. (Ojasalo ym. 2015, 173.)

5x miksi

Tämän työkalun avulla pyritään löytämään ongelman juurisyy kysymällä perättäin viisi tarkentavaa miksi-kysymystä. Aluksi päätetään, mikä ongelma työkalun avulla pyritään ratkaisemaan, ja tämän jälkeen kysytään viisi kertaa, miksi tämä ongelma on päässyt

syntymään. Kysymysten avulla päästään syvälle ongelman ytimeen ja sen seurauksena pohtimaan, miten ydinongelma voitaisiin ratkaista sen sijaan, että haettaisiin ratkaisuja ydinongelmasta syntyneisiin oireisiin. (Passi & Ripatti 2018, 15.)

Brainwriting

Brainwriting on aivoriihen kaltainen yhteisöllinen ideointimenetelmä. Sen ero aivoriihen on, että brainwriting-menetelmä toteutetaan kirjallisesti, jolloin ryhmän hiljaisemmatkin yksilöt saavat ajatuksensa kuultaviksi. Paperille kirjoitettuja ajatuksia voidaan kierrättää ryhmän jäsenten välillä ja tällä tavoin kehittää alkuideaa pidemmälle useamman henkilön yhteisvoimin. Lopulta syntyneistä ideoista poimitaan kiinnostavimmat ja toteutuskelpoisimmat. (Stickdorn ym. 2018, 180.)

Asiakasprofiili ja persoona

Tyypillisesti asiakasprofiilit ovat kerättyyn tietoon pohjautuvia fiktiivisiä henkilökuvia, jotka kuvaavat esimerkiksi asiakkaiden käyttäytymismallia, motiiveja, tarpeita ja elämäntilanteita. Kuvitteellisesta asiakkaasta tehdään yleensä visuaalinen kuvaus, jonka avulla on helpompi ymmärtää kehitteillä olevan palvelun tarpeita asiakkaan näkökulmasta. (Ojasalo ym. 2015, 77.)

Asiakasprofiilien nelikenttä

Asiakasprofiileita on helppo esitellä ja vertailla sijoittamalla ne nelikenttään, jolloin profiilien eroavaisuudet nähdään yhdellä kertaa. Nelikentän tärkein tehtävä on tuottaa organisaatiolle yhteinen kieli, jolla asiakkaista voi puhua. (Passi & Ripatti 2018, 13.)

Palvelun prosessikaavio

Toimintamallin prosessikaavio kuvaa ”yksityiskohtaisesti palveluprosessin etenemistä ja eri osallistujien, erityisesti myös asiakkaan rooleja” (Ojasalo ym. 2015, 178). Prosessikaavion avulla pyritään siihen, että molemmat osapuolet, palvelun/toiminnan tarjoaja ja yleisö, tietävät, mihin heitä osallistetaan.

Palvelun prosessikaavio on tapa visualisoida ja strukturoida palveluprosessi. Siinä esitellään asiakkaan polku, palveluntuottajan asiakkaalle näkyvät ja näkymättömät tehtävät

sekä kontaktipinnat palvelun tuottajan ja eri palvelutasoilla kulkevan asiakkaan toisiaan tukevissa toiminnoissa. (Lewrick ym. 2018, 234.)

7 Tiedonkeruuprosessin kuvaus ja syntyneitä tuloksia

Tässä luvussa käsittelen tutkimuksellisen kehittämistyön prosessia ja sen aikana syntyneitä tuloksia.

Koska opinnäytetyöni tärkeimpiä tavoitteita oli paikallistaa suomalaisen tanssikentän yhteisöllisiä ja aktiivisia toimijoita, aloitin työn tutkimalla suomalaisen tanssikentän ja toimijoiden taustoja. Kartoitettuani tanssiyhteisöt ja niiden parissa aktiivisesti toimivat yksilöt kutsuin toimijoita työpajoihin ja haastatteluihin. Työpajoihin kutsuin osallistujia laaja-alaisesti tanssin aloilta sekä yhteisöistä. Mukana oli esimerkiksi katutanssin, latinalaisten tanssien, jazztanssin, steppauksen, länsiafrikkalaisten tanssien, kansantanssin, tangon ja nykytanssin edustajia.

Tiedon koostaminen, teoriapohjan laajentaminen ja pohdinta tapahtuivat syksyllä 2018 ja talvella 2019.



Kuvio 4. Opinnäytetyön prosessin eteneminen ja vaiheet

Kuviossa 4 kuvailen opinnäytetyön etenemistä ja sen eri vaiheita idean syntymisestä työn valmistumiseen.

Työpajojen ja haastatteluiden tuloksena ymmärsin tärkeimmät arvot, tarpeet ja kontaktipisteet osallistavan ohjelmistosuunnittelumallin kehittämiseksi. Kerätyn ja omaan kokemukseeni perustuvan tiedon avulla valitsin palvelun kehittämiseen tarvittavat kontaktipisteet ja osallistamisen hetket. Aito osallistaminen sekä luottamus tanssikentän toimijoihin ja verkostoihin nousivat tärkeimmiksi arvoiksi työpajoissa. Näiden arvojen pohjalta tanssitoimijat toivoivat Tanssin talon kehittävän tulevan talon asiakaslähtöisiä sisältöjä.

7.1 Työpajat

Keväällä 2018 Tanssin talo ry järjesti kaksi työpajakokonaisuutta tanssin ammattilaisille ja aktiivisille toimijoille. Oma tehtäväni oli suunnitella työpajojen sisällöt sekä edustaa Tanssin taloa yhdessä Tanssin talo ry:n palkkaaman konsultin kanssa.

Ensimmäinen kokonaisuus käsitti kolmen kohtaamisen työpajan, joka oli suunnattu tanssiyhteisöjen edustajille. Toinen kokonaisuus käsitti kahden kohtaamisen työpajan, joka oli suunnattu tanssikoulujen ja järjestöjen työntekijöille. Työpajoilla etsin vastausta kysymyksiin, millä keinoilla kohdeyleisöjä pitäisi osallistaa osallistavaan ohjelmistosuunnitteluun ja osallistavien teosten käytännön toteutukseen. Muita tavoitteita olivat

- tavoittaa Tanssin talon kanssa yhteistyöstä kiinnostuneita ja henkilökohtaisesti aktiivisia toimijoita
- oppia ymmärtämään paremmin toimijoiden tarpeita
- viestiä tanssin talo -hankkeesta
- ideoida tapahtumia tai toimintakonsepteja tulevalle talolle
- kerätä pohja-aineistoa opinnäytetyölle.

Tanssiyhteisöjen työpajoissa käytiin avointa keskustelua ja kehitettiin uusia toimintamalleja ryhmätöinä Business Model Canvas -työkalun avulla. Työpajojen tuloksena syntyi yksi asiakaspersoona sekä kuusi toiminta- tai tapahtumaideaa.

Tulosten avulla valitsin, mitkä ovat tärkeitä toiminta- ja kohtaamispisteitä kehitteillä olevan osallistavan ohjelmistosuunnittelu- ja teosten tuotantoprosessin toimintamallissa.

Hyödynsin kerättyä tietoa opinnäytetyön osallistavien tuotantomallien ideoiden kehitteilyssä. Työpajat lisäsivät ymmärrystäni siitä, kuinka suuri tarve ja halu toimijoilla on osallistua ohjelmistosuunnitteluun ja teostuotantoon. Esiin nousi muun muassa kysymys siitä, lisäävätkö tanssikoulujen ja tanssin harrastajien mahdollisuus esiintyä ja olla osa tulevan talon ohjelmistosuunnittelua Tanssin talon saavutettavuutta, tanssiharrastajien osallisuuden tunnetta ja tasa-arvoisuutta tanssin kentällä. Tanssikoulujen näkökulmasta vastaus oli kyllä.

Tanssikulttuurit ja yhteisölliset tanssit

Keväällä 2018 järjestetyn *Uusien aloitteiden työpajat* -kokonaisuuden tuloksena päätin rajata opinnäytetyöni aihepiirin erityisesti osallistavien teosten tuotannon palveluihin sekä tanssiyhteisöihin ja -kulttuureihin. 14.3.–10.4.2018 järjestettyyn kymmentuntiseen työpajakokonaisuuteen kutsuttiin lähes 70 eri tanssikulttuurin asiantuntijaa tai yhteisön edustajaa. Kokonaisosallistujamäärä oli 20, ja osallistajat edustivat kymmentä eri tanssikulttuuria tai tyyli-suuntausta.

Työpajat sisälsivät ryhmäkeskustelija sekä ryhmätyötehtäviä. Ne käsittelivät seuraavia aihepiirejä:

- tanssin talon toiminnan tausta ja tavoitteet
- oman kohderyhmän tarpeiden ja toiminnan määrittely
- omat resurssit, motivaatio ja realiteetit
- ryhmätehtävä.

Työpajojen tavoitteet olivat seuraavat:

- Tiedottaa tanssiyhteisöille Tanssin talon toiminnan lähtökohdista ja mahdollisuuksista tarkasteluhetkellä.
- Innostaa toimijoita yhteistyöhön ja uusien kokonaisuuksien tai konseptien toteuttamiseen.
- Luoda konkreettisia projektisuunnitelmia osallistavien tanssiteosten kokonaisuuksiin.
- Löytää yhteistyötahoja.

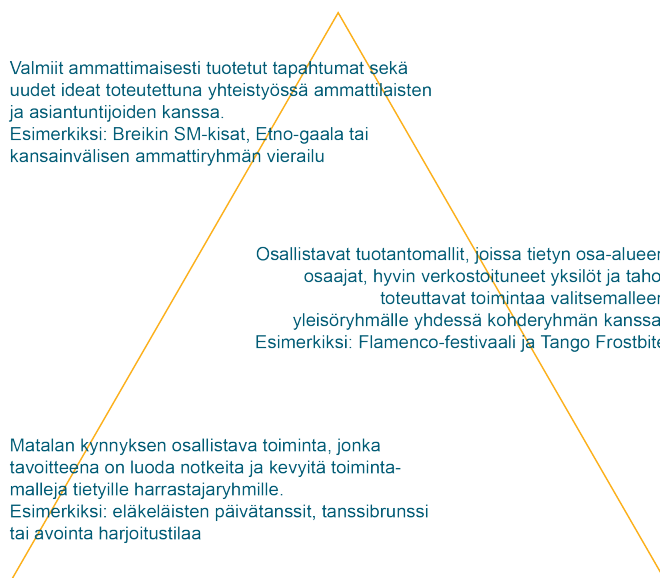
Työpajojen tuloksena syntyi kuusi varsinaista tapahtuma- tai toimintaideaa. Avoin ja runsas keskustelu erilaisine näkökulmineen lisäsivät Tanssin talon henkilökunnan ymmärrystä kohderyhmän tarpeista, toiveista ja pettymyksistä tanssin toimintakentällä.

Suurin osa työpajoihin osallistuneista koki, että eri osa-alueilla toimivien tanssitoimijoiden kohtaaminen lisäsi ymmärrystä koko kentän tilanteesta. Osallistujat huomasivat useita yhtymäkohtia oman ja muiden toiminnan välillä, mikä vähensi ennakkoluuloja muita kohtaan sekä loi uusia verkostoja toimijoiden välille. Eräs osallistuja kommentoi olleensa yllättynyt siitä, kuinka moni paini samojen haasteiden kanssa kuin hän itse, vaikka hän oli kuvitellut, että oman yhteisön ongelmat olivat ainutlaatuisia muihin tanssiyhteisöihin verrattuna.

Tapahtumaideoiden lisäksi kehittyi näkökulma osallistamisen tärkeydestä: hyödyntämättömästä asiantuntijuudesta ja ammattitaidosta tanssin taidekentän rakenteiden ulkopuolella.

Työpajojen tulos oli, että tanssiyhteisöt ja tanssikulttuuritoimijat haluavat olla mukana Tanssin talon sisällöntuotannossa. Samalla toimijat kuitenkin haluavat pitää kiinni tapahtumiensa omistajuudesta sekä varmistaa itselleen tärkeän yhteisön harjoittamien tyyli-suuntausten tai taidemuotojen sisältöjen autenttisuuden.

Työpajojen avulla pystyin jakamaan tämän toiveen kolmenlaisiin osallistavan tuotannon teoskokonaisuuksiin. Alla olevassa kuviossa esittelen tiivistetysti työpajoissa esille nousseet toiminnan kolme muotoa.



Kuvio 5. Osallistavan teostuotannon erilaisia toimintamuotoja.

Kuviossa ylimpänä näkyvät ammattimaisesti tuotetut, organisaatiolähtöiset, säännöllisesti toistuvat, usein pitkäkestoisen tuotantoprosessin tuloksena syntyneet ja vakiintuneet toimintamuodot.

Keskellä näkyvät ovat säännöllisesti toistuvia ja ammattimaisesti tuotettuja. Tapahtumat perustuvat osallistavien ja yhteisöllisten toimintamuotojen ympärille ja niiden toteutuminen on usein riippuvaista vapaaehtoistyön resursseista.

Alimpana näkyvät tapahtumat ovat matalan kynnyksen notkeita ja vähäistä teknistä tuotantoa tarvitsevia toimintoja.

Tanssikoulut

Opinnäytetyöprosessin aikana tapasin yhdentoista tanssikoulun, yhden alakoulun, yhden yläkoulun ja yhden kattojärjestön edustajat. Osallistujia oli yhteensä 17. Työpajat ja haastattelut toteutettiin 11 tapaamisessa 19.9.2017–20.6.2018 välisenä aikana. Yksittäinen haastattelu ja työpajat kestivät keskimäärin kaksi tuntia. Teemahaastattelun kysymykset löytyvät opinnäytetyön liitetiedoista.

Kaikki yllä mainitut osallistuivat haastatteluihin, ja työpajoihin haastatelluista osallistui kolme tanssikoulun ja kaksi järjestön edustajaa. Kaksi työpajaa muodostivat yhteisen kokonaisuuden, ja ne toteutettiin 11.4. ja 18.4.2018. Työpajat olivat vapaamuotoisia tilaisuuksia, jotka käsitelivät mahdollista yhteistyötä ja yhteistä arvopohjaa. Ne jakoivat tietoa tanssin talo -hankkeesta sekä vastaanottivat tietoa tanssikoulujen kannalta tärkeistä sisällöistä tai yhteistyön teemoista.

Tanssikoulujen kanssa toteutettujen työpajojen tuloksena syntyi lista tanssikoulujen konkreettisista tarpeista kuten pukuhuonetilojen määristä, ideoista uudelleenlaisille esityskokonaisuuksille, halusta kohderyhmälähtöisten palveluiden suunnitteluun sekä muuhun yhteistyöhön.

Kesätyönuorten työpaja

Kesällä 2018 Tanssin talo ry palkkasi yhdessä Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaaajan toimialan kanssa kuusi 16–18-vuotiasta nuorta kesätyötehtäviin. Nuoret osallistui-

vat yhteen kahden tunnin työpajaan 12.6.2018. Työpajassa ideoitiin tulevan talon osallistavia teostuotantoja ja palveluita nuorten näkökulmasta. Työpajan työkaluina olivat ryhmähaastattelu, toivelistatekniikka sekä brainwriting-ryhmätehtävä.

Työpajan tehtävät toteutettiin kirjallisesti. Nuoret esittelivät toivelistatekniikan tulokset ryhmälle kertomalla omista ajatuksistaan. Brainwriting-tehtävän avulla keräsin tietoa toimintamallin kehittämiseen. Työpajan tuloksena syntyi lisäksi kaksi uutta asiakaspersoonaa. Persoonat auttoivat ymmärtämään kohderyhmän moninaisuutta ja osallistavan sisällöntuotannon palvelutarpeita aikaisempaa laajemmin.

Työpaja vahvisti entisestään Tanssin talon kohdeyleisön halua osallistua Tanssin talon toiminnan suunnitteluun. Aktiivisen osallistujan rooli kiinnosti suurinta osaa nuorista. Vapaamuotoisen kyselyn avulla sain vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

- Mikä saisi sinut tulemaan Tanssin taloon?
- Mitä toivot talolta?
- Mitä arvoja toivoisit talon edustavan?

Vastauksista nousivat esiin seuraavat teemat:

- monipuolisuus
- osallisuus ja yhdenvertaisuus
- nuorten omat ja nuorison näköiset tapahtumat
- avoin ja helposti lähestyttävä ilmapiiri
- mahdollisuus antaa ideoita ja osallistua itse myös tekemällä
- tunteita ja elämyksiä.

7.2 Kyselyt

Kyselyt ovat osa Tanssin talon taustatutkimusta ja toiminnan sekä strategian suunnittelutyötä. Kyselyiden tavoite oli kartoittaa tulevan talon mahdollisia yleisöjä ja näiden yleisöjen toiveita tulevasta ohjelmistosta. Kyselyt toteutettiin vuoden 2018 aikana kolmessa messukohteessa.

Tapahtumapaikkoina ja -aikoina olivat seuraavat: viisipäiväinen Helsinki Cup -tapahtumatori heinäkuussa 2018, Tanssi viekään -festivaalin yhteydessä toteutettu viisipäiväinen verkkokysely elokuussa 2018 ja kolmipäiväiset Helsingin Kirjamessut lokakuussa 2018. Kyselyihin vastasi yhteensä 956 henkilöä. Vastaajista keskimäärin 29 prosenttia vastasi olevansa kiinnostunut osallistavasta ja omia taitoja kehittävistä toiminnasta tulevassa talossa.

Monivalintakyselyihin vastattiin sähköisellä lomakkeella Tanssin talon messuteltalla tai sähköisesti Tanssin talon kotisivuilla. Kirjamessuilla monivalintakyselyyn oli mahdollisuus vastata myös paperisella lomakkeella.

Kyselyt oli muokattu kulloisenkin messukohderyhmän mukaan, joten jokainen kysely oli sisällöltään hiukan erilainen. Jokaisessa oli kuitenkin mukana osallistavan toiminnan toteuttamiseen liittyvä kysymys. Kyselyistä nousi esille, että halu osallistua ja tehdä itse kiinnostivat kyselyyn vastanneita.

Helsinki Cup -tapahtumatori 9.7.-13.7.2018

Helsinki Cupin kyselyyn vastasi 215 henkilöä. Vastaajista 60 prosenttia kuului tanssin talo -hankkeesta ensimmäisen kerran ja 21 prosenttia vastasi käyvänsä tanssitapahtumissa tai -esityksissä vähintään kerran vuodessa. Tässä ryhmässä 40 prosenttia vastaajista oli kiinnostunut erityisesti koko perheen tapahtumista ja noin kolmannes oli kiinnostunut oppimaan ja tekemään itse.

Tanssi viekään -festivaali 24.8.-25.8.2018

Eriyisen kiinnostuneita osallistavista ja omia taitoja kehittävästä toiminnasta olivat Tanssi viekään -festivaalin yhteydessä toteutetun kyselyn vastaajat. Vastanneista suurin osa oli tanssin parissa aikaansa viettäviä harrastajia ja ammattilaisia. Kyselyyn vastasi

280 henkilöä, joista 37 prosenttia oli kiinnostunut osallistavista toiminnoista. Vastanneista 53 prosenttia oli erittäin valveutuneita tanssin talo -hankkeen edistymisestä ja vain viisi prosenttia kuuli hankkeesta ensi kertaa.

Helsingin Kirjamessut 24-27.10.2018

Kirjamessuilla vastaajia oli yhteensä 461. Vastaajat olivat keskimäärin iäkkäämpiä kuin aikaisempiin kyselyihin vastanneet ja sijoittuivat perinteisen kulttuuriyleisön viiteryhmään. Tästä vastaajaryhmästä vain 21 prosenttia oli kiinnostunut osallistumaan itse; 49 prosenttia oli kiinnostunut katsomaan tanssiesityksiä. Seitsemän prosenttia vastaajista seurasi hanketta aktiivisesti ja 40 prosenttia kuuli Tanssin talosta ensimmäistä kertaa.

Huomioita kyselyistä

Kyselyiden tuloksissa kannattaa ottaa huomioon mahdolliset puutteet, sillä sähköisessä kyselyssä vastaaja pystyi valitsemaan ainoastaan yhden vaihtoehdon annetuista monivalintavastauksista. Kirjamessujen käsin täytetyissä kyselylomakkeissa useissa oli valittu monia kiinnostavia sisältövaihtoehtoja vain yhden sijaan. Usein kysytty kysymys sähköistä kyselyä täytettäessä oli, miksi voi valita vain yhden itseään kiinnostavan vaihtoehdon. Teknisistä syistä johtuen kyselyä ei ollut mahdollista toteuttaa niin, että vastaaja voisi valita useamman kuin yhden vaihtoehdon annetuista vastauksista.

Kyselyjen tuloksista voidaan todeta, että osallistavia teoksia kohtaan on kiinnostusta erityisesti tanssiharrastajien ja ammattilaisten keskuudessa. Myös muissa ryhmissä on kiinnostusta osallistua ja oppia tanssista, mutta ei yhtä paljon. Tietämättömyys osallistavan teoksen määritelmästä tanssikentällä saattaa myös vaikuttaa siihen, kuinka avoimesti osallistavaan tekemiseen suhtaudutaan katsomisen sijaan. Kyselyt löytyvät opinnäytetyön liitetiedoista.

Ensimmäisen vaiheen jälkeen työ jatkui teorian tiedon syventämisellä. Perehdyin aikaisempaa tarkemmin opinnäytetyössä käytettyihin käsitteisiin sekä palvelumuotoilun työkaluihin.

7.3 Asiakasymmärryksestä palvelun kehittämiseen

Tässä osiossa kerron työstäni asiakasymmärryksen lisäämiseksi. Koska työ pohjautuu kohderyhmän tarpeisiin ja toiveisiin, koin tärkeäksi kiteyttää tietoa mahdollisista asiakkaista visuaaliseen muotoon. Asiakaspersoonat syntyivät kohderyhmäymmärryksen lisääntyessä. Persoonat auttavat ymmärtämään tanssikentällä toimivien yksilöiden moninaisuutta sekä heidän erilaisia roolejaan. Kuvitteellisesta asiakkaasta tehdään visuaalinen kuvaus, joka auttaa ymmärtämään asiakkaan arvonmuodostusta. Persoonan avulla kehitteillä olevaa palvelua on helpompi ideoida asiakkaan näkökulmasta. (Ojasalo ym. 2015, 77.)

Kehitetyn toimintamallin tavoite on edistää tuotantoprosessin läpinäkyvyyttä, selkeyttä ja yhdenvertaisuutta tulevassa Tanssin talossa. Osallistavien teosten kohderyhmät ja toiminnot vaihtelevat kohdeyleisön mukaan, vaikka osallistavan teoksen tuotantoprosessi olisi samankaltainen eri tuotannoissa. Kehitetyn palvelun sisältönä voi olla tanssi-battle, esitys, avoimet harjoitukset tai tanssibrunssi, mutta osallistavan teoksen tuotantoprosessi voi sisällöstä huolimatta seurata sisällöntuotannon prosessikaaviota.

Kohderyhmä- ja asiakasymmärrys palvelun kehittämistyössä

Yrityksen on tunnettava asiakaskuntansa ja heidän tarpeensa, jotta se pystyy luomaan käytännöllisen ja toimivan tapahtumakonseptin (Vallo & Häyrinen 2016, 192). Tanssin talon kohdalla kohdeyleisö muodostuu ihmisistä, joista monilla on monenlaisia rooleja omassa yhteisössään ja tanssin toimintaympäristössä. Sama henkilö voi olla yhdessä tapahtumassa ammattiesiintyjä ja toisessa vapaaehtoinen järjestäjä. Nämä erilaiset roolit huomioiden rakensin Tanssin talolle kolme asiakaspersoonaa ja asiakasprofiilien nelikentän (Passi & Ripatti 2018, 13). Uusien asiakasprofiilien lisäksi hyödynsin tanssin talo -hankkeessa aiemmin luotuja markkinointipersoonia.

Asiakasprofiilien nelikentän jakavat akselit yhteisö – yksilö ja osallistuja – katsoja. Yleisön kohderyhmät asettuvat kentälle yhteisöllisyyden ja osallisuuden mukaan. Henkilökohtaisen osallistumishalun lisäksi tarve luoda sosiaalisia suhteita, tuntea osallisuutta ja olla osa yhteisöä vaikuttivat asemointiin nelikentässä. (Ks. Kuvio 6.)

Asiakaspersoonat

Asiakaspersonat syntyivät haastatteluiden ja työryhmätyöskentelyn tuloksena. Havainnoimalla ja kuuntelemalla eri kohderyhmien keskustelua ja kertomuksia valitsin yksilöitä yhdistäviä tekijöitä. Pyrin löytämään Tanssin talon jo olemassa olevista markkinointipersonista puuttuvia ominaisuuksia.

Asiakaspersonien avulla voin esitellä tulevan talon osallistavista teoksista kiinnostuneita kohderyhmiä. Personat ja nelikenttä tuovat näkyviin erilaiset toimijat ja heidän tarpeensa. Personat ovat esimerkkejä osallistavista teoksista kiinnostuneesta yleisöstä. Nelikentällä yksilöt valitsevat haluamansa roolin Tanssin talon toiminnassa. Oman valinnan lisäksi yksilön asema yhteisössä ja henkilökohtainen elämäntilanne vaikuttavat persoonan asettumiseen nelikentällä.

Alla esittelen asiakaspersonat lyhyesti. Laajemmat kuvaukset persoonista löytyvät liitetiedostoista.

- Kiira Kaartio: elämäntapatanssija, monitaiteellinen kosmopoliitti ja tanssin ammattilainen (nelikentässä laatikot: B ja C).
- Mimosa Palillo: lukiolainen, yhdenvertaisuutta, perhettä ja ystäviä arvostava tanssinharrastaja (nelikentässä laatikot: A ja B).
- Peter Laine: järjestystä ja urheilua rakastava, hyvästä urasta haaveileva nuori (nelikentässä laatikko: D).

Itse kehittämieni asiakaspersonien lisäksi hyödynsin työssäni Tanssin talon jo olemassa olevia seitsemää markkinointipersonaa.

Tanssin talon markkinointipersonat ovat kuvitteellisia henkilöitä, joiden avulla hankkeen aikana on hahmotettu mahdollisia asiakkaita ja talon tulevia kohderyhmiä. Markkinointipersonista viisi on luotu yhdeksän hengen työpajassa vuonna 2017 ja kaksi uutta persoonaa kehitettiin työpajan jälkeen.

Työpajan osallistujaryhmä koostui tanssin ammattilaisista, tanssin kentällä työskentelevistä sekä kulttuuria kuluttavista henkilöistä. Salassapitosopimuksen vuoksi Tanssin talon omien markkinointipersonien yksityiskohdat eivät löydy opinnäytetyön liitetiedostoista.

Tanssin talon omat markkinointipersonat:

- Amanda: 23-vuotias opiskelija ja yhteisöllisten elämysten suurkuluttaja (A).

- Harri: 35-vuotias laatua, kansainvälisyyttä ja lähituotantoa arvostava graafikko (A ja D).
- Marjaana: 48-vuotias tuotepäällikkö ja aktiivinen kulttuurinkuluttaja (D).
- Susanna: 12-vuotias koululainen, joka harrastaa tanssia ja haaveilee ammattilaisuudesta (A, myöhemmin B ja/tai C).
- Virve: 40-vuotias määrätietoinen tanssiammattilainen (C).
- Marjut: 38-vuotias saavutettavuutta ja palveluiden selkeyttä arvostava opettaja (A ja D).
- Micke: 44-vuotias kahden lapsen isä. Musiikkia harrastava diplomi-insinööri, joka haluaa altistaa lapsensa kulttuurille (A ja D, lapset A ja B).

Yllä mainitut asiakaspersonat, eli Tanssin talon tulevat yleisöt ja kohderyhmät, loivat pohjan palvelun kehittämiseksi sekä asiakasprofiilien nelikentälle. A, B, C ja D-kirjaimet viittaavat myöhemmin esiteltyyn asiakasprofiilien nelikenttään. Olen nimennyt nelikentän eri alueet kirjaimin A, B, C ja D.

Persoonat liikkuvat nelikentän eri osissa valinnanvapaudesta, tapahtuman sisällöstä ja henkilökohtaisesta elämäntilanteesta riippuen. Yksilöiden vapaus ja arvaamattomuus luovat sekä haasteita että mahdollisuuksia osallistavaan teostuotantoon.

Haasteita ovat sitoutumattomuus ja ennalta arvaamattomuus. Toisaalta persoonien liikehdintä nelikentän eri alueilla mahdollistaa monipuolisuuden, kun luottohenkilöiden tehtävät jakautuvat tasaisemmin eri kohderyhmille ja yksilöille.

Monipuolisuus ja roolien muokattavuus antavat mahdollisuuksia asiantuntijatiedon hyödyntämiseen monella tavalla. Tapahtumien erilaiset mittasuhteet ja konseptit voidaan muokata tuotantokohtaisesti yhdessä kohderyhmän kanssa, Tanssin talon tavoitteiden ja sen hetken resurssien mukaan.

Osallistavien teosten suunnittelun tuloksena syntyneiden palveluiden ja tapahtumien kohderyhmät ovat lokeroissa A, B ja C.

A-ryhmän henkilöt ovat potentiaalisia tulevia yleisöjä. Sisällöstä ja osallistumisesta kiinnostuneita persoonia. Tämä kohderyhmä luo mahdollisuuksia Tanssin talon kävijämäärien kasvulle.

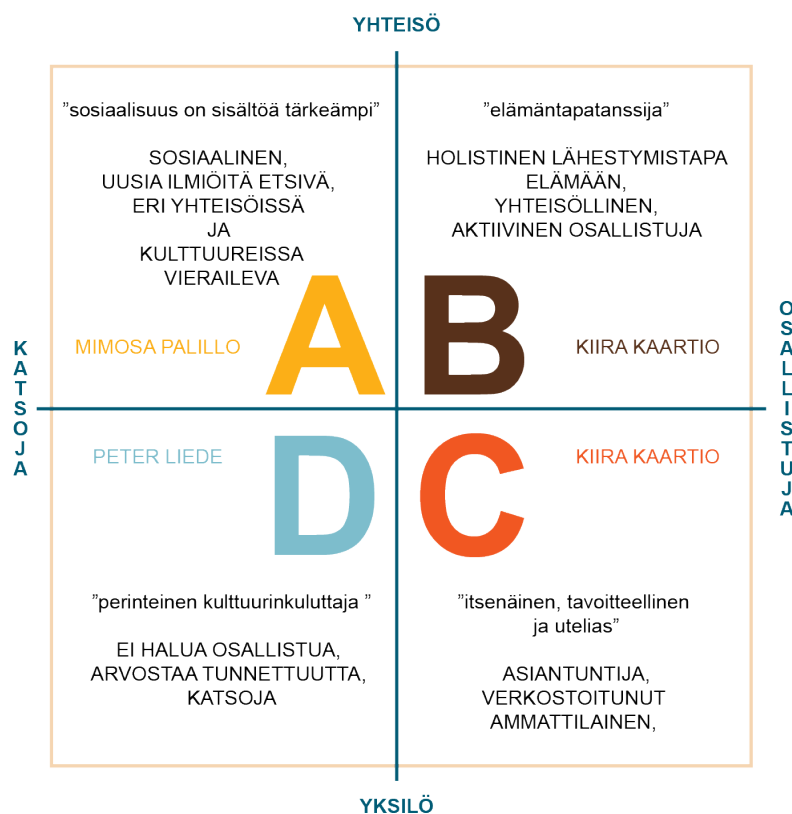
B-ryhmän henkilöt ovat yhteisön aktiivisia jäseniä. He osallistuvat, auttavat ja kokevat toiminnan omalle yhteisölleen ja itselleen tärkeäksi.

C-ryhmän henkilöt ovat asiantuntijoita ja ammattilaisia. He tuovat tarvittavan taitotiedon sisällöntuotantoon ja toimivat mielipidevaikuttajina omissa yhteisöissään. Oman elämäntilanteen ja kulloisenkin sisällön mukaan nämä persoonat voivat matkustaa nelikentän eri osa-alueilla ”fiiliksen mukaan”.

D-ryhmän henkilöt ovat uteliaita vierailijoita, mutta todennäköisesti osallistavan toiminnan osallistavat tanssi- tai taidetapahtumat eivät kiinnosta tätä kohdeyleisöä.

Asiakasprofiilien nelikenttä

Asiakasnelikentän vaaka-akseli kuvaa osallistumisen tasoa ja pystyakseli yhteisöllisyyden vs. yksilöllisyyden tarpeita. Myöhemmin tekstissä kuvailen kenttiä ylhäältä vasemmalta alkaen A (katsoja/yhteisö), B (yhteisö/osallistuja), C (osallistuja/yksilö) ja D (yksilö/katsoja).



Kuvio 6. Asiakasprofiilien nelikenttä.

Kuvio 6 esittelee eri asiakaspersoonien asettumista ja liikkumista osallistavan sisällöntuotannon eri osa-alueilla.

Asiakkaan eli osallistettavan tanssitoimijan näkökulmasta palvelun tulee täyttää hänen tarpeensa. Haastattelujen ja työryhmätyöskentelyn aikana tehtyjen havaintojen pohjalta voidaan todeta, että saavutettavuus, joustavuus sekä mahdollisuus osallistua tuotantoon eri aikoina erilaisissa rooleissa on kohderyhmälle tärkeää.

Nopeatempoinen elämä, sirpaleisuus ja jatkuva muutos kulttuurialalla vaikuttavat kohderyhmän kykyyn sitoutua. Kuitenkin jos oma elämäntilanne sallii, oman yhteisön toimintaan osallistutaan aktiivisesti. Mukana olo käsittää laaja-alaisesti erilaisia rooleja kuten asiantuntijatehtäviä, tuotannon tehtäviä, viestintää omalle yhteisölle ja osallistumista tapahtumatoimintaan.

8 Osallistavan ohjelmistosuunnittelun teosideoita ja osallistavan teostuotannon prosessikaavio

Tässä luvussa esittelen kehittämäni palveluprosessin. Se tähtää osallistavan ohjelmistosuunnittelun ja osallistavan teostuotannon käytännönläheiseen toteutukseen.

Ennen osallistavan teostuotannon prosessia osallistetaan tanssin asiantuntijoita ja Tanssin talon yleisökohteryhmiä ohjelmistosuunnitteluun. Asiantuntijat osallistuvat ohjelmistosuunnitteluun kohtaamisten ja työpajatoiminnan avulla. Yleisö voidaan ottaa mukaan esimerkiksi sähköisen kyselyn avulla.

Esimerkiksi joukkoistaminen Tanssin talon kotisivuilta löytyvän ideapankin avulla voisi olla keino edistää osallistavaa ohjelmistosuunnittelua yhdessä yleisön, asiantuntijapaneelin ja Tanssin talon sisältötiimin kanssa.

Asiantuntijapaneeli

Tanssikulttuurien ja yhteisöllisten tanssien asiantuntijat muodostavat Tanssin talon vakinaisen henkilökunnan osaamista täydentävän asiantuntijapaneelin. Paneeli vahvistaa Tanssin talon sisältötiimiä ja käynnistää osallistavien teosten tuotantoprosessin. Asiantuntijapaneelin erityisosaaminen niissä tanssin osa-alueissa, jotka eivät kuulu varsinaisen henkilökunnan ydinosaamiseen tuovat organisaatioon uutta ajattelua ja edistävät Tanssin talon saavutettavuutta.

Tämä säännöllisin väliajoin vaihtuva asiantuntijapaneeli tuo monipuolisuutta talon sisältötarjoomaan ja lisää ohjelmistosuunnittelun laaja-alaisuutta. Eri tyyllisuuntauksia ja organisaatioita edustavien tanssin ammattilaisten ja harrastajien osallistaminen mahdollistaa aidon osallisuuden ja yleisönäkökulman huomioimisen Tanssin talon ohjelmistosuunnittelussa.

Opinnäytetyön aikana toteutetuissa työpajoissa asiantuntijapaneelitoimintaa kokeiltiin käytännössä. Työpajojen tuloksena syntyi kuusi toimintaideaa, joita Tanssin talo voi tulevaisuudessa hyödyntää osallistavassa ohjelmistosuunnittelussa.

8.1 Toimintaideoita

Kaikissa työpajoissa hyödynnettiin ideointityökaluja ja suunniteltiin sisältöjä tulevan Tanssin talon ohjelmistoon. Työpajojen tuloksien perusteella voin todeta, että osallistavaa ohjelmistosuunnittelua on mahdollista toteuttaa yhteistyössä ja kohdeyleisöjä aidosti osallistaen.

Alla esittelen opinnäytetyön aikana kehitetyt toimintaideat. Toimintadeoiden lisäksi työpajojen osallistajat kehittivät toteuttamiskelpoisia teosideoita. Osallistujien kehittämät teosideoita en esittele omassa työssäni, sillä koen, että ne ovat kehittäjiensä yksityisomaisuutta.

Idearänni

Idearännin tavoite on osallistaa, monipuolistaa ja kehittää Tanssin talon ohjelmistoa yhdessä tanssikentän kanssa. Erityisesti uudet ideat ja toimintaansa edelleen kehittävät toimijat ovat Idearännin keskiössä.

IDEARÄNNI

Idearänni on uusien koreografioiden, ryhmien ja teosten mentorointi- ja yhteistuotantoprojekti. Ränni voi toimia yhteistyössä esimerkiksi liittojen, oppilaitosten ja yritysten kanssa.

Kerran kaudessa tapahtuva mentorointiohjelma. Teemat noudattaisivat ajankohtaisten sekä selkeiden pelisääntöjen *kaikki pelaa*-mentaliteettiä. Ohjelman avulla erilaisten tavoitteiden omaavat ja tanssin saralla erilaisissa rooleissa toimivat huomioitaisiin Tanssin talon ohjelmistosuunnittelussa.

Tanssin talon tehtävä on verkostojensa avulla mahdollistaa ohjelmistosuunnittelua, teostuotantoja, sparrausta ja muuta tarvittavaa ohjeistusta. Lisäksi talo tarjoaisi paikan, missä toiminta tapahtuu. Toiminta tähtää ohjelmistosuunnitteluun, jonka avulla tuotettaisiin teoksia talon ohjelmistoon.

Idearännin avulla avaisi mahdollisuuden uusille ja erilaisille tekijöille ja teostuotannoille kehittyä ja elävöittää suomalaisen tanssin kenttää. Samanaikaisesti toiminta lisää ammattimaisesti toimivien yksilöiden ja ryhmittymien määrää, joka taas lisää näkyvyyttä, yleisömääriä ja pitkällä aikavälillä toivottavasti myös resursseja.

Kuva 7. Idearänni-toimintaidea.

Tanssivan Helsingin sydän

Toimintaidea toteuttaa Helsingin kaupungin tavoitteita avata julkisia tiloja kaupunkilaisten käyttöön. Matalan kynnyksen ja helposti saavutettavan toiminnan avulla Tanssin talo ja Helsingin kaupunki kehittäisivät avustusjärjestelmän, jonka avulla aktiivisten kaupunkilaisten olisi mahdollista toteuttaa itsensä näköistä ja osallistujia liikuttavaa tanssitoimintaa.

TANSSIVAN HELSINGIN SYDÄN – TANSSIN TALO

Tanssin talon ja Helsingin kaupungin yhteishanke. Kaupunkilaisia osallistava teosten tuotanto ohjelma. Erityisesti tanssin harrastajille ja aktiiveille suunnattu toiminto. Tanssikilpailujen ja osallistavien tanssitapahtumien mahdollisuudet saada tukea toiminnalleen keskittyvät lähinnä kaupungin kulttuuriavustuksiin. Esimerkiksi battle-tapahtumat, kaiken kansan tanssit, klubit jne. saavat harvoin tukea taideavustusten piiristä.

Helsingin kaupunki rakentaa Helsinkiin tanssille oman talon ja kannustaa kaupunkilaisia aktiivisesti osallistumaan kaupungin kulttuuri- ja tapahtumatuotantoon.

Helsingin kaupungin tavoitteita, jotka toteutuisivat tanssivan Helsingin sydän-toimintamallissa

- avaa kaupungin omistamia tiloja osallistavan toiminnan ja kaupunkilaisten käyttöön
- lisää tanssin saavutettavuutta ja monimuotoisuutta
- lisää kaupunkilaisten yhdenvertaisuutta
- lisää aktiivista ja osallistavaa toimintaa Tanssin talossa
- mahdollistaa yhteistyötä eri tahojen kuten ammattilaisten ja harrastajien kesken

Kuva 8. Tanssivan Helsingin sydän – Tanssin talo -toimintaidea.

Avaimet käteen

Tanssikoulujen ja tanssitoimijoiden kanssa käytyjen haastattelujen valossa voin todeta, että edullista ja matalan kynnyksen harjoittelutilaa ei Helsingissä ole tarjolla. Avaimet

käteen-toiminnan avulla aktiiviset harrastajat ja ammattilaiset saisivat hyödyntää Tanssin talon tiloja. Samalla toimijoita kutsuttaisiin matalan kynnyksen toiminnalla mukaan Tanssin talon toimintaan. Toimintaidea tarjoaisi osallistujille tilaisuuksia rakentaa verkostoja, kohdata muita tanssitoimijoita ja edistää yhteistyötä eri ihmisten kanssa.

AVAIMET KÄTEEN

Tanssin talon aula annetaan maksuttomaan harjoittelu- ja tapahtumatoimintaan. Avoimesta harjoittelutilasta on huutava pula. Avaimet käteen-toiminnan avulla tavoitettaisiin laajalti tanssikulttuurien parissa toimivia yhteisöjä esimerkiksi katutanssin, kontakti-improvisaation, paritanssien ja steppauksen saralta.

Toiminta on erittäin helposti ja nopeasti toteutettava, lähes itseohjautuva toiminto. Tällaista toimintaa järjestetään muualla Euroopassa (Tukholma, Lontoo, Berlin jne).

Teosehdotuksista esimerkkeinä päivätanssit ja Salsa-sunnuntai. Tämän toimintamallin toteuttaminen lunastaisi "kaiken tanssin talon" -lupauksen osalle tanssiyhteisöille ilman suuria kustannuksia.

Kuva 9. Avaimet käteen -toimintaidea.

Kiertävä kuraattori

Kiertävä kuraattori on osallistavan ohjelmistosuunnittelun ja teostuotantojen prosesseissa mukana oleva asiantuntijapaneeli. Osallistavan teostuotannon prosessikaavio esitellään opinnäytetyön luvussa 8.2.

KIERTÄVÄ KURAATTORI/KURATOIVA TIIMI

Kiertävän kuraattorin toimi on määräaikainen asiantuntijatehtävä. Eri teemojen mukaisesti valitaan vieraileva kuraattori/kuratoivatiimi. Tämä mahdollistaa kohderyhmien tavoittamisen laaja-alaisesti ja samalla hyödynnetään Suomessa asuva hiljainen tieto.

Suomalaiset tanssijat matkustavat paljon, ovat aktiivisia kansainvälisissä verkostoissa, näkevät jatkuvasti tanssia, tanssijoita ja teoksia ympäri maailman. Jotta tämä tieto saataisiin käyttöön kannattaisi Tanssin talon kehittää toimintamalli, jossa kausittain vaihtuva asiantuntija jakaisi omaa taitotietoa, jonka avulla Suomeen saataisiin esiintymään ennennäkemättömiä esiintyviä ryhmiä ja teoksia.

Tämän mahdollisuuden ruokkiminen lisää kentällä tunnetta, että eri toimijoita ja tyyliuuntauksia arvostetaan laaja-alaisesti. Talon ulkopuolisten asiantuntijoiden ja tanssikentän mukaan ottaminen luo luottamusta sekä tunnetta, että Tanssin talo on kaikille avoin ja arvostava paikka toimia.

Tanssin talon organisaatio tarvitsee kentän aktiivisen osallistumisen toimintaan ja jos talo herättäisi tunteita "meidän talona", lisäksi se tekijöiden motivaatiota olla mukana.

Kuva 10. Kiertävä kuraattori tai kuratoivatiimi -toimintaidea.

Tanssin laboratorio

Tanssin laboratorio on kokeileva tapa toteuttaa toimintaa kohderyhmälähtöisesti. Tanssin talo mahdollistaisi kriittikömmän teosideoiden kokeilun ja kehittämisen. Matala kynnyksellä osallistua ja toiminnan kehittäminen yhdessä kohdeyleisön kanssa olisivat toiminnan ytimessä.

TANSSIN LABORATORIO

Tanssin laboratorio on kokeilukulttuuriin perustuva toimintamalli. Vuosibudjetissa varataan sovittu summa, joka suunnataan laboratorion toimintaan. Erilaisten teemojen ja kohderyhmien avulla rakennetaan tiimi, joka toteuttaa tanssin kokeilutoimintaa. Tiimi kehittää ohjelmistoon ideoita jotka ovat ketterästi kokeiltavissa. Hyvät ja toimivat ideat otetaan mukaan ohjelmistoon jatkokehitystä varten ja epäonnistuneet ideat hyllytetään.

Toimintamalli lisää yleisön päätäntävaltaa talon ohjelmistosuunnittelussa. Yleisöjäsen voi osallistumalla tukea tai boikotoida teostuotantoja osallistumalla tai jättää osallistumatta. Tanssin laboratorio on suora kanava vaikuttaa ohjelmistosuunnitteluun ja osallistavien teosten tuotantoihin.

Toiminta kirkastaa talon brändiä nopeana, uskaliaana, avoimena ja moniäänisenä toimijana kulttuurikentällä.

Kuva 11. Tanssin laboratorio -toimintaidea.

Verkostojen teosparatiisi

Verkostojen teosparatiisi hyödyntäisi Tanssin talon verkostoja ja resursseja. Toiminta kutsuisi yhteen erilaisia toimijoita yli kulttuurimuoto- ja taiderajojen. Seurauksena monimuotoiset työryhmät ideoisivat uusia toimintatapoja ja teoskokonaisuuksia. Eri tanssi-toimijoiden törmäyttäminen ja toimijaverkostojen kehittyminen lisäisi osaamista ja lisäisi ammattitanssijoiden työllistymistä.

VERKOSTOJEN TAPAHTUMA-/TEOSPARATIISI

Teosparatiisi luo työryhmiä, joissa yhdistyvät eri kohderyhmät, ammattitaito ja monimuotoiset sisällöt. Tanssin talo törmäyttää tekijöitä, jotka ovat kiinnostuneita yhteistyöstä ja pystyvät siihen. Toimijat kaipaavat aikaisempaa laajempaa näkyvyyttä ja haluavat jakaa omaa osaamista sekä hyötyä muiden tekijöiden taitotiedosta.

Esimerkkejä verkostojen teos tuotannoista

- *Rhythm runway* – kolmen tanssityylin ja kohderyhmän yhteistuotanto
- *Of(f) Course* – seitsemän tanssityylin, dj:n ja näyttelijän yhteisteos
- *Nordic Dance* – kansantanssiklubi, sisältää esityksellisiä ulostuloja, alkeista lähtevää tanssinopetusta musiikin yhteyden näkökulmasta. Ennen kaikkea yhteisöllistä kansantanssia ja kansanmusiikkia laajalle kohderyhmälle. Kohderyhmänä erityisesti nuoret aikuiset ja uudet kansanmusiikin ja kansantanssin tuttavuudet.

Kuva 12. Verkostojen tapahtuma- ja teosparatiisi -toimintaidea.

Seuraavassa kuvassa esittelen olemassa olevia sekä opinnäytetyön aikana työpajoissa ideoituja osallistavia teoksia. Osallistava teos voi olla esimerkiksi työpaja, festivaali, esitys, kilpailu tai muu osallistava tanssitapahtuma. Osallistavassa teoksessa mukana voi olla ihmisiä kaikista asiakasprofiilien nelikentän neljästä alueesta. Osallistavat teokset voivat olla tapahtumia, joissa yleisö ei katso vaan ainoastaan osallistuu toimintaan. Teosideat on sijoitettu kuvitteelliseen Tanssin talon osallistavan ohjelmistosuunnittelun vuosikelloon.

KAIKEN TANSSIN TALON VUOSIKELLO

<p>SYYSKUU tanssi-brunssi @ ravintola sunnuntai salsa @ aula päivätanssit @ aula skidi disco @ klubi klubi @ klubi helsinki streetdance festival @ isosali, pannuhalli, klubi, ravintola, harjoitussali</p>	<p>LOKAKUU tanssi-brunssi @ ravintola sunnuntai salsa @ aula päivätanssit @ aula klubi @ klubi avaran ajattelun akatemia @ ravintola do the demo @ pannuhalli jazz & dance + tap @ klubi</p>	<p>MARRASKUU tanssi-brunssi @ ravintola sunnuntai salsa @ aula avoimet harjoitukset @ aula klubi @ klubi Frostbite tango festival @ pannuhalli stopp gaala @ isosali</p>	<p>JOULUKUU joulu-brunssi @ ravintola break sm @ pannuhalli, aula, klubi vogue ball @ klubi itsenäisyyspäivän tanssi- aiset @ ravintola, aula, isosali fdo-gaala @ isosali</p>
<p>TAMMIKUU tanssi-brunssi @ ravintola sunnuntai salsa @ aula etno-fest @ isosali, aula, ravintola, klubi balettikilpailu ja gaala @ isosali i dance @ harjoitussali, klubi</p>	<p>HELMIKUU tanssi-brunssi @ ravintola sunnuntai salsa @ aula päivätanssit @ aula klubi @ klubi avaran ajattelun akatemia @ ravintola flamenco-festivaali @ pan- nuhalli, ravintola, klubi</p>	<p>MAALISKUU tanssi-brunssi @ ravintola sunnuntai salsa @ aula päivätanssit @ aula rhythm runway @ klubi avaran ajattelun akatemia @ ravintola tanssin talon katutanssit @ pannuhalli</p>	<p>HUHTIKUU tanssi-brunssi @ ravintola sunnuntai salsa @ aula päivätanssit @ aula rikka & skene @ isosali avoimet harjoitukset @ aula koko kansantanssi @ aula, ravintola, klubi</p>
<p>TOUKOKUU tanssi-brunssi @ ravintola sunnuntai salsa @ aula klubi @ klubi tanssikoulu @ isosali i love hki @ pannuhalli, aula, ravintola, klubi flo-mo anniversary @ pan- nuhalli, klubi</p>	<p>KESÄKUU tanssi-brunssi @ ravintola juhannustanssit @ klubi työpajafestivaali @ sali, aula, ravintola stopp ry kesäakatemia @ sali, pannuhalli, aula avoimet harjoitukset @ aula</p>	<p>HEINÄKUU tanssi-brunssi @ ravintola klubi @ klubi avoimet harjoitukset @ aula skidit-festarit @ TT perinnearkku @ pannuhalli</p>	<p>ELOKUU tanssi-brunssi @ ravintola avoimet harjoitukset @ aula juhlat @ isosali tablao flamenco @ ravin- tola sade festival @ pannuhalli, klubi</p>

Kuva 13. Teosideoita Tanssin talon osallistavaan ohjelmistosuunnitteluun.

8.2 Tanssin talon osallistavien teosten prosessikaavio

Kehittämässäni toimintamallissa osallistavan ohjelmistosuunnitteluprosessin jälkeen siirrytään osallistavien teosten tuotantovaiheeseen. Tämä luku esittelee osallistavien teosten tuotannon prosessikaavion.

Esittelen kohdeyleisön ja Tanssin talon henkilökunnan roolit osallistavien teosten tuotantoprosessissa. Tuon näkyväksi työtehtävät ja niiden jakautumisen eri toimijoille. Prosessikaaviossa näkyy minkälaisista tehtävistä tanssitoimijat ja yhteisöt ovat kiinnostuneita osallistavassa tuotantoprosessissa. Luku esittelee palveluprosessin vastualueet

ja tehtävät koko tuotantokaaren näkökulmasta, ei yksittäisen teosprosessin näkökulmasta.

Koska osallistava teos toteutetaan yhteistyössä tanssiryhtymien ja toimijoiden kanssa, on prosessikaaviossa huomioitu yleisönäkökulma ja aikaisemmissa luvuissa esitellyt tulokset, asiakaspersoonat ja asiakasprofiilien nelikenttä.

Prosessikaaviossa on merkitty eri väreillä asiakasnelikentän kohderyhmät A, B, C ja Tanssin talon henkilökunta. Prosessikaavioon on kirjattu tuotannon tehtävät, eri asiakaspolkujen eli kohderyhmien (A, B, C) roolit ja vastuut, kontaktipisteet, toimijoiden väliset suhteet sekä kohderyhmien mahdollisuudet osallistua ja kantaa vastuuta.

Osallistavassa teostuotantoprosessissa mukana olevat toimijat (ryhmä C) valitaan mukaan yhdessä Tanssin talon sisältötiimin ja osallistavassa ohjelmistosuunnittelussa mukana olevan asiantuntijapaneelin avulla. Asiantuntijapaneeli vahvistaa talon sisältötiimiä ja käynnistää osallistavan tuotantoprosessin.

Osallistavan tuotannon kolme vastuualuetta

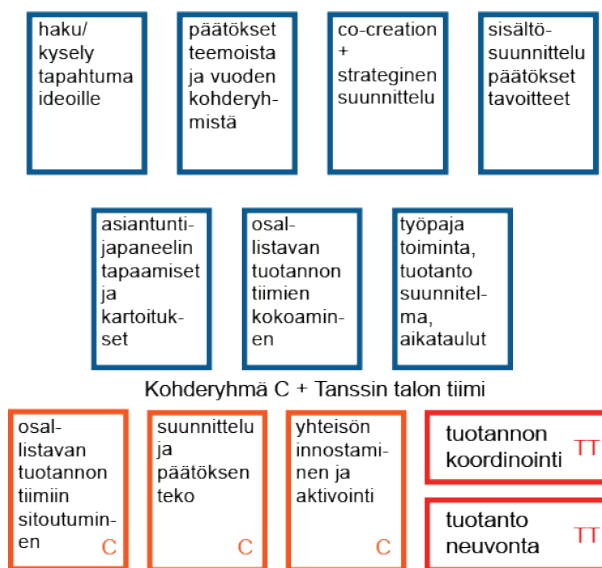
Kehitystyön aikana havaittujen ja kohderyhmälle tärkeiden osa-alueiden avulla olen valinnut prosessikaavion tehtävät. Kaavio keskittyy osallistavaan teostuotantoon kolmen vastualueen näkökulmasta: sisältö sekä tekninen ja kaupallinen tuotanto. Prosessiin sisällytetyt tehtävät myötäilevät tapahtumatuotannossa hyväksi havaittuja ja tarpeellisia vaiheita (Vallo & Häyrinen 2016, 267).

Sisällöntuotanto

Sisällöntuotanto käsittää seuraavat osa-alueet:

- strateginen suunnittelu
- tapahtuman ideointi
- teeman ja punaisen langan luominen
- tapahtumapaikan visuaalinen suunnittelu ja tunnelma

- viestintä
- sisältösuunnittelu ja päätöksenteko
- visuaalisen ilmeen luominen
- tapahtuman palvelupolku ja käsikirjoitus



Kuvio 14. Sisällöntuotannon tehtävät.

Kuviossa 14 kuvailen tuotantoprosessin ensimmäisen vaiheen tehtävät. Siniset laatikot kuvastavat tehtäviä, oranssit laatikot kohderyhmä C:n vastuualueita ja punaiset laatikot Tanssin talon vastuuhenkilön tehtäviä.

Sisällöntuotanto on osallistettujen asiantuntijoiden (kohderyhmä C) vastuualueella. Tanssin talon henkilökunta toimii projektipäällikön tehtävissä. Projektipäällikkö johtaa kokonaisuutta. Hän varmistaa, että suunnitelmia syntyy ja ne etenevät, budjetoi ja seuraa tapahtuman toteutumista. Hän delegoi, raportoi, tekee päätöksiä, kannustaa ja innostaa työryhmää prosessin eri vaiheissa. (Vallo & Häyrinen 2016, 267.) Kuitenkin varsinaiset asiantuntijatehtävät, sisältösuunnittelu kohderyhmän ja tapahtuman tavoitteiden mukaisesti, ovat pääasiassa osallistetun kohderyhmä C:n vastuulla.

Yllä mainittujen tehtävien osalta verkoston yhteistyön täytyy perustua kuunteluun, luottamukseen ja jaettuun johtajuuteen. On mahdollista, että yllä mainittujen tehtävien kannalta osallistaminen ja päätösvalta eivät toteudu kohderyhmän toiveiden mukaisesti.

Silloin on melko mahdotonta luoda onnistunutta osallistavan teoksen tuotantopalvelua tämän tutkimuksen tietopohjan, tehtyjen haastatteluiden ja työryhmätyöskentelyn havainnoinnin perusteella tehtyjen johtopäätösten mukaan. Tässä osassa tuotantoa piilevät kriittisimmät pisteet ja uhka, että prosessi kriisiytyy.

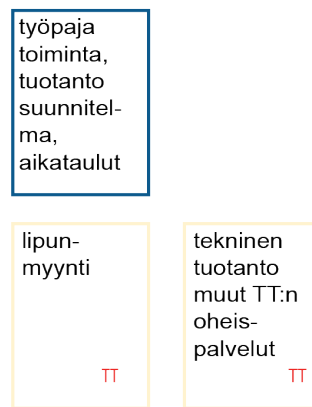
Mikäli kulttuurilaitoksen ja kohdeyleisön yhteistyössä ei toteudu yhdessä tekeminen, aito osallisuus, luottamuksen tunne ja kulttuurilaitoksen usko siihen, että se voi oppia ja uudistua yhteistyön avulla, on osallistavan sisällöntuotannon toimintamalli haasteellista toteuttaa onnistuneesti (Lindholm 2015, 18).

Myös työpajojen perusteella näkemykseni on, että kulttuurilaitosten kannattaa panostaa yhteistyöhön ja luottaa asiantuntijoiden osaamiseen. Erityisen merkityksellistä osallistuminen on silloin, kun kansalaiset voivat suoraan vaikuttaa julkisten yhteisöjen toimintaan ja äärimmäistä osallistumista se, että kaikki päätökset hyväksytetään kansalaisilla (Lindholm 2015, 18).

Tekninen tuotanto

Tekninen tuotanto on pääasiassa Tanssin talon vastuulla. Siihen kuuluvat

- tapahtumapaikan valinta
- tapahtumarakenteet
- ympäristösuunnittelu
- esteettömyys
- tekniikka
- luvat, pelastus- ja turvallisuussuunnittelu
- rakentaminen ja purkaminen
- aikatauluttaminen (yhdessä kohderyhmä C:n kanssa)
- lipunmyynti.



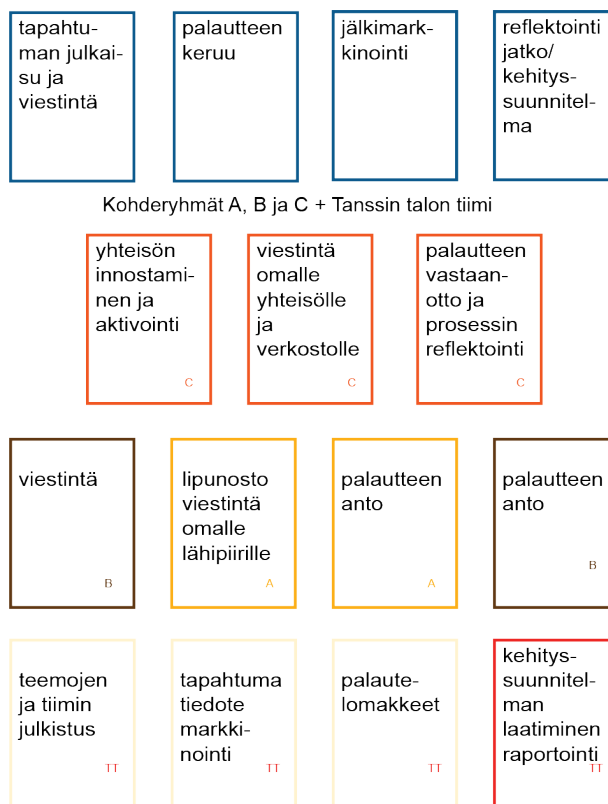
Kuvio 15. Teknisen tuotannon ja lipunmyynnin tehtävät.

Kuviossa 15 kuvailen toisen tuotantovaiheen tehtäviä ja vastuualueita. Tanssin talon henkilökunta ja ulkopuoliset palveluntarjoajat vastaavat teknisestä tuotannosta ja lipunmyynnistä.

Kaupallinen tuotanto

Kaupallinen tuotanto ja siihen liittyvät tehtävät jakautuvat kaikille tuotannossa mukana oleville tahoille. Näitä tehtäviä ovat

- budjetointi
- tunnusluvut
- tavoitteet, mittarit ja mittaaminen
- kohderyhmät ja segmentointi
- verkkosivut, kutsut ja kutsuprosessi
- markkinointisuunnitelma ja sisäinen viestintä
- sosiaalinen media
- yhteistyökumppanuudet, sponsoriyhteistyö.



Kuvio 16. Kaupallisen tuotannon tehtävät.

Kuviossa 16 esitän kolmannen eli kaupallisen tuotannon tehtävät ja vastualueet. Kolmannessa vaiheessa kohderyhmää osallistetaan laajasti yhteistyössä Tanssin talon henkilökunnan kanssa.

Kolmen vastualueen lisäksi osallistava tuotanto voidaan jakaa neljään ajanjaksoon. Ensimmäisen jakson aikana keskitytään kentän kuuntelemiseen, yleisöä osallistavaan toimintaan sekä prosessin tulosten arviontiin ja päätöksentekoon.

Tämän jakson jälkeen päätetään tulevan vuoden teemoista ja kohderyhmistä, kenen kanssa ja minkälaista toimintaa ryhdytään toteuttamaan. Tässä vaiheessa mukana ovat Tanssin talon sisällöstä vastaava tiimi ja talon ulkopuolinen asiantuntijapaneeli.

Toisessa vaiheessa edetään aikaisemmin ehdotettujen tapahtumien ja kerätyn tiedon avulla sekä omien että yhteisöjen verkostojen tuella. Tässä vaiheessa selvitetään ja kutsutaan mukaan tulevan tapahtuman tuotantotiimi. Tiimi voi koostua yhdestä tai useammasta tietyn tanssiyhteisön ja -kulttuurin ammattilaisesta tai asiantuntijasta.

Vaiheessa kaksi alkaa suunnittelutyö, jonka aikana Tanssin talon vastuuhenkilö sekä valittu tuotantotiimi (tuotantotiimi on eri asiantuntijatiimi kuin vaiheessa yksi) jakavat

työtehtävät yllä mainittujen kolmen osa-alueen mukaan ja tekevät tarvittavat päätökset tapahtuman kokoluokan, ajankohdan, kohderyhmän ja muiden tavanomaisten tuotantoprosessien mukaisesti.

Riippuen tapahtuman kohderyhmästä ja kokoluokasta, suunnitteluvaiheessa suositellaan hyödyntämään yhteisöä sitouttavia toimintamenetelmiä, kuten co-creation-työpajoja. Yhdessä luomalla saadaan kohderyhmää puhuttelevia uusia ideoita mukaan ohjelmistosuunnitteluun. Kohderyhmän mukaan ottaminen lisää yhteisöllisyyttä jo tapahtuman suunnitteluvaiheessa. (Vallo & Häyrinen 2016, 192.)

Kolmannessa eli ”tapahtuma-vaiheessa” toteutetaan osallistava teos tai tapahtuma. Samalla merkitään muistiin yleisön palvelupolku ja siinä mahdollisesti esiintyneet haasteet ja positiiviset palautteet. Tapahtuman aikana on mahdollista osallistaa yhteisöä sekä sisällöllisesti että vapaaehtoistehtävien avulla. Tapahtuman aikana havainnoidaan ja kerätään tietoa jälkiarviointia varten.

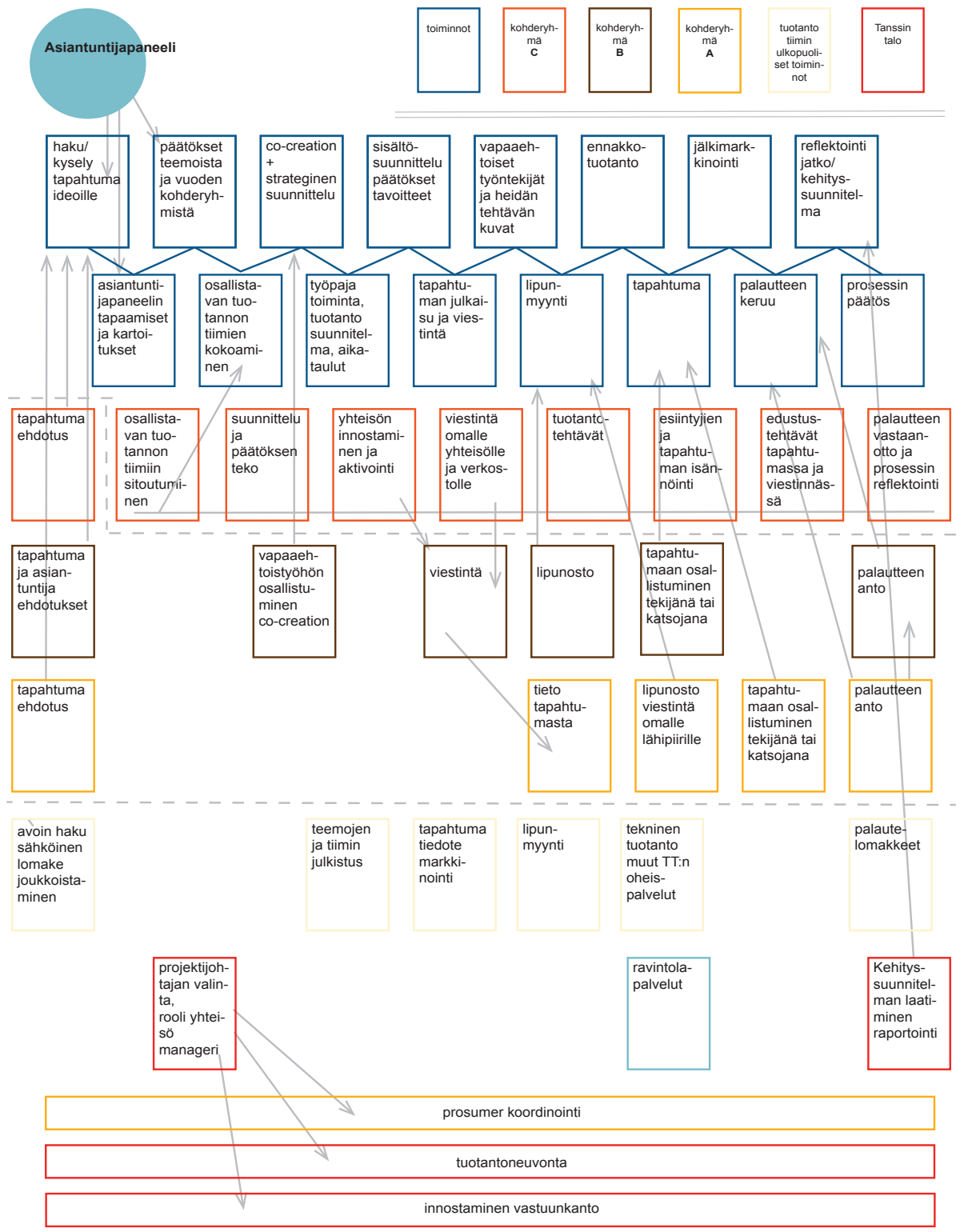
Vaihe neljä koostuu palautteen keräämisestä, jälkimarkkinoinnista, prosessin reflektoinnista, mahdollisista jatkosuunnitelmista sekä tuotannon asiallisesta loppuun saattamisesta.

Osallistavan ohjelmistosuunnittelun prosessikaavio

Alla olevassa prosessikaaviossa (kuvio 17)

- siniset laatikot esittelevät osallistavan tuotannon toiminnot ja tehtävät
- oranssit laatikot tuovat näkyväksi yhteisöjen asiantuntijatehtävissä toimivien ja mielipidevaikuttajien eli C-kohderyhmän osallistumisen prosessiin ja heidän vastuutehtävänsä
- ruskeat laatikot esittelevät yhteisön aktiivisten jäsenten eli B-kohderyhmän osallistumisen
- keltaiset laatikot esittelevät satunnaisten kävijöiden ja uusien tulokkaiden eli A-kohderyhmän osallistumisen
- kermanväriset laatikot kuvaavat Tanssin talon henkilökunnan vastuutehtävät
- viininpunaiset laatikot kuvaavat Tanssin talon vastuuhenkilön työtehtävät
- nuolet osoittavat eri toimintojen ja tekijöiden väliset yhteydet

- katkoviivat jakavat kaavion kolmeen tasoon: tuotantotiimin varsinaisiin tehtäviin, tuotantotiimiä tukevien mutta ei-aktiivisten yhteisöjäsenien tehtäviin ja Tanssin talon vastuualueisiin.



Kuvio 17. Osallistavan sisällöntuotannon prosessikaavio.

Kuviossa 17 esittelen osallistavan ohjelmistosuunnittelun prosessikaavion. Prosessikaavio syntyi työpajojen, haastatteluiden ja osallistavasta tuotannosta luetun kirjallisuuden perusteella.

Olen hakenut kirjallisuudesta lisätietoa erilaisista kokeiluista sekä kulttuurin ja liikunnan parissa toteutetuista osallistavan ohjelmistosuunnittelun tapahtumista. Aiemmasta tiedosta löytyi yhtymäkohtia tanssikentän toimijoiden tarpeisiin ja sen avulla kykenin myös ottamaan huomioon hyödyllisiä epäonnistumisen kokemuksia. Näitä arvioimalla ja yhdistelemällä olen valinnut tärkeimmät tehtävät, eri vaiheiden vastuuhenkilöt ja prosessin etenemisjärjestyksen.

Aloituskohdaksi valikoitui ajankohta, jolloin asiantuntijapaneeli yhdessä Tanssin talon sisältötiimin kanssa on avoimen haun tai kyselyn avulla valinnut suunnitteilla olevan sisäلتökauden teemat ja tyylisuuntaukset taloudelliset rajoitteet huomioon ottaen. Loppusajankohdaksi valikoitui projektin palautekyselyiden ja toiminnan arviointihetki. Kaavio on rajattu yksittäisten tapahtuma- tai toimintakokonaisuuksien kuvaamiseen.

Yksittäinen tapahtumaprosessi voi kestää viikkoja tai kuukausia. Ajanjakson pituus määrittyy tuotantoprosessin kokoluokan ja osallistuvien tahojen lukumäärän mukaan. Asiaan vaikuttaa myös se, onko tapahtuma paikallinen vai kansainvälinen kokonaisuus.

Kohderyhmä

Prosessin rajaamisen jälkeen valitsin yleisön kohderyhmät. Kohderyhmien valinnassa hyödynsin persoonia. Yksittäisessä tuotantoprosessissa voi olla mukana eritasoisia toimijoita. Siksi kaavioon on otettu mukaan kolme toiminnan tasoa yhden sijaan.

Koska kyseessä ei ole perinteinen ostotapahtuma tai palvelu, on kaavion tavoite ensisijaisesti kuvata prosessin etenemistä tehtävänkuvien ja toiminnan etenemisen kautta. Kuluttajan ostopäätöksiin vaikuttavia tekijöitä ei ole kaaviossa mukana. Sen sijaan kaavio kuvaa toimijoiden välisiä suhteita ja osallistumista prosessiin.

Yksittäinen palveluprosessi alkaa Tanssin talon sisältötiimin ja asiantuntijapaneelin säännöllisillä tapaamisilla. Tanssin talon vuosikello jakautuu todennäköisesti kolmeen ohjelmistokauteen: syys-, kevät- ja kesäkauteen. Ennen seuraavan ohjelmistokauden alkua Tanssin talon sisältötiimi ja ulkopuolinen asiantuntijapaneeli tapaavat, käyvät työpajatoiminnan avulla läpi avoimen haun ja kyselyiden kautta esille nousseita toiveita ja

tarpeita. Näistä ehdotuksista pyritään löytämään mahdollisia yhteisiä nimittäjiä, tulevaan ohjelmistoon sopivia teemoja tai muuten tärkeitä ja mielenkiintoisia ehdotuksia sekä tekijöitä osallistavan tuotannon toimintaan.

Rahallisen resurssin koko, Tanssin talon vuosikello ja muu ohjelmisto vaikuttavat päätökseen osallistavaan ohjelmistosuunnitteluun mukaan kutsuttavista henkilöistä ja/tai organisaatioista sekä tapahtumaideoista tai jo olemassa olevista sisältötoiminnoista.

Ohjelmistosuunnittelu

Sisältöpäätösten ja henkilövalintojen jälkeen osallistavien teosten tuotannon tiimi (kohderyhmä C ja Tanssin talon projektijohtaja/yhteisömanageri) aloittaa työskentelynsä. Tiimin työ hyödyntää sen itse valitsemissa osallistavan tuotannon työkaluja. Työkaluina osallistamisessa voivat olla esimerkiksi palvelumuotoilun työkalut crowdsourcing-, aivo-riihi- tai learning cafe-menetelmät.

Työryhmä kuuntelee ja luo mahdollisuuksia kansalaisille osallistua teosten sisältösuunnitteluun. Tietoa myös hyödynnetään suunnittelussa, sillä tavoitteena on aito osallistaminen eikä vain retorinen operaatio. Tässä Tanssin talo toimii edelläkulkijana: ”Asiakaskaiden mielipiteillä ei vielä ole merkittävää vaikutusta kulttuurilaitosten ohjelmistosuunnitteluun eikä kansalaisosallistumista ole mahdollistettu kovinkaan systemaattisesti.” (Lindholm 2015, 19.)

Osallistavan palveluprosessin avulla olen pyrkinyt löytämään toimintatapoja, joiden avulla osallistaminen arkipäiväistyisi Tanssin talossa; joiden avulla se kehittyisi toimivaksi ja luonnolliseksi osaksi ohjelmistosuunnittelua sen sijaan, että se toistaisi ainoastaan tavanomaista hierarkkista kulttuurilaitosten ohjelmistosuunnittelua.

Kun kuuntele ja ideoi-työpaja vaihe on ohi, päätetään ja jaetaan yhdessä tulevat työtehtävät, sovitaan käytännön tuotantoon osallistuvat henkilöt, toimijoiden ja tekijöiden vastuualueet, tavoitteet ja aikataulu. Tämän jälkeen edetään yhdessä sovitulla tavalla.

Tanssin talon projektijohtajan tehtävä on ensisijaisesti seurata, koordinoita, auttaa, innostaa ja raportoida tuotannon aikana. Osallistavan tuotannon tiimin tehtävä on toteuttaa sovittuja tehtäviä, osallistaa oma yhteisö, tehdä sovittuja tuotannollisia toimeksiantoja sekä raportoida toiminnan edistymisestä projektin johtajalle. Kaikki tähtäävät yhdessä sovittuihin tavoitteisiin, sisältöihin sekä mahdollisimman laajalle ja avoimesti

viestittyyn tapaan toimia ja toteuttaa yhteistä tanssiyhteisön tai muun yhteenliittymän näkemystä onnistuneesta tapahtumasta tai sisällöstä.

Arviointi

Sisältösuunnittelun, tuotantoprosessin ja toteutuksen jälkeen työryhmä arvioi yhdessä, miten tapahtuma onnistui ja mitkä ovat tarvittavat korjausliikkeet tulevia tapahtumia varten. Arviointi toteutetaan havainnoimalla sekä osallistamalla projektiin tai tapahtumaan osallistuneita.

Tapahtuma on onnistunut, kun se

- tavoittaa suurimman osan asetetuista tavoitteista
- täyttää osallistujien kriteerit onnistumisesta
- luo vahvoja elämyksiä
- ei aiheuta Tanssin talolle taloudellisesti tai muuten ylipääsemättömiä seurauksia.

Yksittäisten projektien arviointi on tärkeää toteuttaa kohderyhmän asettamien sisältö- ja laatuvaatimusten mukaisesti. Arviointi kohderyhmän tai yhteisön ulkopuolisten laatuvaatimusten tai näkemysten perusteella ei ole asianmukaista, vaan se saattaa vähentää sisällön autenttisuutta ja johtaa kulttuurin epäsovinnaiseen hyödyntämiseen.

9 Pohdinta ja kehitysehdotukset

Lopuksi arvioin opinnäytetyöni onnistumista, kehitysehdotuksia ja kehitetyn osallistavan ohjelmistosuunnittelun mallin käytettävyyttä kulttuurialalla.

Opinnäytetyön aikana toteutetut kyselyt ja työpajat vahvistavat, että tanssin kentällä on halua ja tarvetta osallistua Tanssin talon ohjelmiston suunnitteluun ja toimintaan. Myös opinnäytetyön taustatutkimus vahvistaa ajatusta, että osallistava tuotanto, osallisuus, kohderyhmien sitouttaminen ja yhdenvertaisuus koetaan yleisön näkökulmasta tärkeäksi osaksi instituutioiden toiminnan suunnittelua.

Havainnoinnin, haastatteluiden ja asiakasprofiilien avulla voin vahvistaa, että tanssikulttuurien parissa toimivat yhteisöt ovat moninainen joukko ja että näissä yhteisöissä on erilaisia yksilöitä. Tanssikulttuurien ja yhteisöjen jatkuva muutos vaikeuttaa ohjelmistosuunnittelua kohderyhmän tarpeita tyydyttäväksi. Tästä syystä yhteisöjen edustajia on tärkeitä ottaa mukaan ohjelmistosuunnitteluun ja tuotantoprosessiin.

Tämän opinnäytetyön tuloksien perusteella saavutettavan ja yhteisöt mukaan ottavan osallistavien teosten tuotantomallin avulla pystytään täyttämään kohderyhmien toiveet paremmin kuin ilman yhteistyötä. Kun kohderyhmät osallistetaan teosten tuotantoon, kohderyhmän senhetkisiä tarpeita on helpompi ymmärtää ja pysyä näin mukana kulttuurin jatkuvassa muutoksessa.

Osallisuudesta kertova kirjallisuus myös vahvisti omaa kokemustani siitä, että julkisen rahoituksen avulla toimivien taidelaitosten toivotaan tänä päivänä kuuntelevan eri yleisöryhmiä ja huomioivan erilaisia tarpeita aikaisempaa paremmin. Vaatimus lisätä saavutettavuutta rakentamalla sisältöjä aikaisempaa laajemmalle osalle väestöstä on haastavaa, jopa mahdotonta, ellei yhteisöissä ja yleisöissä asuvaa asiantuntijuutta ja halua osallistua ohjelmistosuunnitteluun ja teostuotantoon hyödynnetä.

Opinnäytetyön aikana tehtyjen haastatteluiden sekä oman kokemukseni perusteella voin todeta, että tanssin ammattilaisten, yhteisöjen ja harrastajien parissa uudet mahdollisuudet verkostoitua ja lisätä omaa tietoa muista toimijoista otetaan hyvillä mielin vastaan. Kohtaamiset koettiin positiivisina ja voimaannuttavina tilaisuuksina. Tanssiyhteisöt toivovat, että Tanssin talo olisi taho, joka haluaisi toteuttaa laaja-alaista ja ennakkoluulotonta toimintaa suomalaisella kulttuurikentällä.

Tanssin talolla on mahdollisuus tuoda toimijoita yhteen. Samalla se voi lisätä kentällä jo toimivien sekä tanssiin vasta tutustuvien yleisöryhmien ymmärrystä tanssin moninaisuudesta. Jos talon palvelut ovat eri kohderyhmille suunnattuja ja yleisön tarpeet huomioon ottavia, luodaan suomalaisen taiteen kentälle notkea toimija, jonka organisatiokulttuuri ja arvot tukevat sekä Helsingin kaupungin että Suomen valtion kulttuuripoliittisia tavoitteita osallisuuden lisäämisestä taiteen saralla.

Osallistamalla ja kuuntelemalla tanssin tekijöitä Tanssin talo luo arvomaailmaa, joka lisää luotettavuutta ja yhdenvertaisuutta tanssikentän eri toimijoiden välillä. Avoimuus ja

arvostuksen tunne sitouttavat tekijöitä sekä kohdeyleisöjä talon toimintaan ja sen edustamiin arvoihin. Osallistavasta tuotannosta kiinnostuneiden tekijöiden tunne omistajuudesta ja luottamuksesta ovat merkittäviä tekijöitä, jos halutaan edistää osallisuuden tunnetta.

Tanssin talon kotisivuilla mainitaan halu luoda Helsinkiin kaiken tanssin talo. Tämän opinnäytetyön perusteella lupauksen lunastaminen vaatii talolta ohjelmistosuunnittelua, joka perustuu tanssiyhteisöille tärkeisiin arvoihin kuten yhdenvertaisuus, luottamus, moninaisuus ja arvostus organisaation ulkopuolista asiantuntijuutta kohtaan.

Osallistavien teosten tuotannon avulla Tanssin talo voi kokeilla ja rakentaa omaa toimintaansa monimuotoiseksi ja kohderyhmiä kiinnostavaksi. Aidon yhdenvertaisuuden toteutuminen Tanssin talon rakenteissa ja käytänteissä, ei pelkästään erillisinä projekteina tai yksittäisinä tapahtumina, luo mielikuvaa uudeltaisesta ja avoimesta tilasta, joka vaikuttaisi kiinnostavan tanssikentän toimijoita.

Tanssin talo voi edistää tanssin yhteiskunnallista merkitystä tuomalla tanssin moninaisuuden esille aikaisempaa näkyvämmiin. Laajan verkoston ja kohderyhmälähtöisen ajattelun avulla toiminnan oikeuttaminen ja siihen kohdistetun taloudellisen tuen perusteleminen olisi helpompaa. Tuet, jotka suuntautuvat laajalle kohderyhmälle ammattilaisia sekä harrastajia, on helpompi perustella yhteiskunnallisessa keskustelussa kuin vahvasti rajatun kohderyhmän elitistisyyteenkin viittaavat toimintatuet.

Tämän opinnäytetyön näkökulmasta Tanssin talolla on mahdollisuus lisätä tanssin näkyvyyttä yhteiskunnassa ja ihmisten osallistumista tanssitapahtumiin erityisesti pääkaupunkiseudulla. Kyselyiden perusteella jopa kolmannes vastaajista oli kiinnostunut aktiivisesti osallistumaan Tanssin talon osallistaviin teoksiin. Tämä siitakin huolimatta, että moni ei ollut aikaisemmin kuullut tulevasta talosta. Suhtautuminen monimuotoiseen ja avoimeen kulttuuritoimijaan oli siis lähtökohtaisesti positiivista, vaikka joissakin vastauksissa epäiltiin mahdollisuuksia onnistua tässä haastavassa tehtävässä.

Pyrkimykseni on tässä työssä ollut tuoda näkyväksi tanssikentältä toimijoita, jotka eivät sovi perinteisiin mielikuviin kulttuuriyleisöistä. Miten suhtautua tällaiseen alati muuttuvaan kohderyhmään ja sen tarpeisiin? Jos tanssiyhteisöjen ja -kulttuurien toimintatavat ja sisältöymmärtämys eivät ole tuttuja entuudestaan, on vaikea suunnitella palveluita ja

osallistavia toimintamalleja. Siksi olen käyttänyt työssäni runsaasti tilaa yleisön ja kohderyhmien erilaisten roolien ja persoonien havainnollistamiseen.

Syntyneet persoonat ja toimintaideat tuovat näkyväksi tanssikentän moninaisuuden ja sen toiveet erilaisista sisällöistä. Opinnäytetyöni perusteella kohderyhmälähtöinen palveluiden kehittäminen voisi toimia Tanssin talossa pysyvänä toimintamuotona, kun kehitetään teosideoita ja ohjelmistosisältöjä.

Koska eri toimijat ja kulttuurit ovat keskenään hyvin erilaisia, pidän tärkeänä, että Tanssin talon osallistava ohjelmistosuunnittelu ja osallistavien teosten tuotantoprosessit olisivat mahdollisimman joustavia. Yksittäiseltä kuraattorilta tai ohjelmistosuunnittelijalta ei voi vaatia ymmärrystä näin moninaisen toimintakentän eri toimijoiden ja kulttuurien ominaispiirteistä sekä ääneen lausumattomista säännöistä. Tästä johtuen Tanssin talon henkilökunnan laaja verkosto, solidaarisuus ja luottamus ulkopuolisiin asiantuntijoihin ovat erittäin tärkeässä asemassa.

Jotta tapahtumien sisällöt säilyisivät kulttuurillisesti kunnioittavina, yhteisöä arvostavina ja aidosti osallistavina, oli tärkeätä luoda toimintamalli, joka nimeäisi kohderyhmän toiveita ja näkemyksiä siitä, miten arvostusta ja yhteistyötä toivottaisiin toteutettavan tulevassa talossa.

Luvussa neljä pohdin kokeilevien ja kaupunkiaktiivisuuden toimintatapoja hyödyntävien prosessien kehittämistä Tanssin talon toimintamallissa. Kannustaisinkin Tanssin talon tulevaa henkilökuntaa tutustumaan tarkemmin ilmiöön ja sen tapahtumiin. Uskon, että tämän tiedon avulla talon ohjelmistosuunnittelu voisi löytää luovia tapoja osallistaa ja kehittää uudenlaisia tanssikulttuuritapahtumia talon ohjelmistoon. Kokeilemalla ja yhdessä tanssitoimijoiden kanssa kehittämällä Tanssin talo voisi luoda uutta sekä avata mahdollisuuksia aikaisemmasta poikkeavalle yhteistyölle ja ohjelmistosuunnittelulle.

Kaupunkiaktiivisuuden lisäksi olisi motivoivaa tutkia kehitetyn toimintamallin toteuttamista käytännössä. Kokeilut voisivat tuottaa tietoa siitä, kuinka moni todellisuudessa haluaisi olla mukana teosten tuotannossa, kuinka paljon ja millä ehdoilla? Lisäisikö osallisuuden tunne saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta todellisuudessa? Onko osallistavien teosten tuotanto taloudellisesti mahdollista, onko se kannattavaa?

Tanssin talon osallistavan ohjelmistosuunnittelun ja osallistavan sisällöntuotannon palveluissa huomioitavia arvoja ja toimintatapoja

- Toteuttaa toimenpiteitä ja tavoitteita tanssikentän tasa-arvoisuuden edistämiseksi sekä kentän sisällä että suhteessa muihin kulttuurialoihin.
- Työskennellä määrätietoisesti erilaisten tanssitoimijoiden asiantuntijuuden ymmärtämiseksi.
- Ylläpitää yhteisöllisyyttä ja helposti saavutettavia toimintoja.
- Rakentaa luottamusta organisaation ulkopuolisten toimijoiden suuntaan ja ottaa heidät mukaan päätöksentekoon.
- Luoda läpinäkyvää ja jaettavaa johtajuutta hyödyntäviä toimintamalleja kulttuurikentälle.
- Luottaa yhteisöjen taitotietoon oman kohderyhmän ja kulttuurin saralla, jolloin voidaan luoda kulttuurien ominaispiirteitä ja toimijoita arvostavia palveluita.

Lähteet

Työpajat ja haastattelut:

Tanssin talo ry:n uusien aloitteiden työpajat: 3x 3h/kevät 2018: 14.3.2018, 27.3.2018, 10.4.2018

Tanssin talon kesätyönuorten ryhmähaastattelu: 12.6.2018.

Tanssin talon työpajat tanssikoulujen edustajille: 2x 2h/kevät 2018.

Autio, Iiris. Hallitusjäsen. Tanssin talo ry. Haastattelu 19.2.2019. Helsinki.

Nimi salassa pidettävä. Nykytanssija. Haastattelu 10.1.2019. Helsinki.

Peltomäki, Hanna-Mari. Projektipäällikkö. Helsinki Biennaali. Sähköpostikeskustelu 16.12.2018–10.3.2019. Helsinki.

Artikkelit, kirjallisuus ja verkkojulkaisut:

Alaja, Katja 2018. Stadiluotsit tuovat ihmisiä yhteen. Helsinki-info 3/2018.

Bettencourt, Lance 2010. Service Innovation. Yhdysvallat: McGraw Hill Companies.

Björkqvist, Leena, Halonen, Katri, Hero, Laura-Maija, Iso-Aho, Juha, Teye, Outi & Uotila, Pekka 2012. Tuottaja 2020, Kurkistuksia kulttuurituottajan tulevaisuuteen. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Bäcklund, Pia, Häkli, Jouni & Schulman Harry 2002. Osalliset ja osaajat: kansalaiset kaupungin suunnittelussa. Helsinki: Gaudeamus.

Grönroos, C. 2009. Palveluiden johtaminen ja markkinointi. Helsinki: Alma Talent.

Halonen, Katri (toim.) 2012. Kulttuurituottajakoulutuksen suuntaviivoja. Tuottaja 2020 -hankkeen loppuraportti. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Heikkinen, Hanne 2018. Service blueprint. (verkkodokumentti) <https://www.innokyla.fi/web/malli111516>. Luettu 3.12.2018.

Helsingin kaupunki Osallisuus- ja vuorovaikutusmalli. (verkkodokumentti) <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/osallistu-ja-vaikuta/vaikuttamiskana-vat/osallisuus-ja-vuorovaikutusmalli/>. Luettu 16.2.2019.

Helsingin kaupunki Kiinteistövirasto 2014. Tanssin talo tarveselvitys. (verkkodokumentti) <https://dev.hel.fi/paatokset/me-dia/att/ed/eda0d407460a2684ecf8ddd99d56a9280185f484.pdf>. Luettu 16.1.2019.

Hyypä, Markku 2002. Elinvoimaa yhteisöstä. Sosiaalinen pääoma ja terveys. Jyväskylä: PS-kustannus.

Kangas, Anita, Sokka, Sakarias, Itkonen, Hannu & Jakonen, Olli 2018. Aktiiviset osallistujat. Kuntalaiset kulttuuri- ja liikuntapalvelujen kehittäjinä. Cuporen verkkojulkaisuja 46. Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore.

Lamberg, Veera 2017. Tanssitaiteilijoiden ammattijärjestön 80 vuotta – taistelua, tahtoa, mielenosoituksia ja sydämen paloa. Liitos-lehti 3/2017. (verkkodokumentti) <https://www.teme.fi/fi/ajankohtaista-stst/tanssitaiteilijoiden-ammattijarjeston-80-vuotta-taistelua-tahtoa-mielenosoituksia-ja-sydamen-paloa/>. Luettu 27.11.2018.

Leifer, Larry, Lewrick, Michael & Link, Patrick 2018. The design thinking playbook, Mindfull digital transformation of teams, products, services, businesses and ecosystems. New Jersey: Wiley.

Lindholm, Arto 2015. Ei kävijästä osalliseksi. Osallistuminen, osallistaminen ja osallisuus kulttuurialalla. Helsinki: Humak.

MacIntyre, Alasdair 2004. Hyveiden jäljillä: moraaliteoreettinen tutkimus. Helsinki: Gaudamus.

Martela, Frank & Jarenko, Karoliina (toim.) 2017. Itseohjautuvuus, miten organisoitua tulevaisuudessa. Helsinki: Alma Talent.

Ojasalo, Katri, Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2015. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Opetus ja kulttuuriministeriö 2017. Opetus ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategia 2025. Helsinki: Lönnberg Print & Promo. (verkkodokumentti) <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79811/okm20.pdf>. Luettu 9.11.2018.

Opetushallitus 2018. (verkkodokumentti) https://www.edu.fi/kulttuuri-identiteetti-ja-kan-sainvalisyys/aikapolku/keskeiset_kasitteet. Luettu 27.10.2018.

Oskala, Hannu 2011. (verkkodokumentti) <https://keskeneraai-nen.wordpress.com/tag/tanssin-talo/>. Luettu 5.3.2019.

Passi & Ripatti, P/R v.003. Milton Keynes: Lightning Source UK Ltd. (verkkodokumentti) <http://passiripatti.fi>. Luettu 8.10.2018.

Puitesopimus Tanssin talon toteuttamisesta ja rahoittamisesta. (verkkodokumentti) <https://dev.hel.fi/paatokset/me-dia/att/c4/c48bbe1e54f167542fb459e5742110e1f8805b71.pdf>. Luettu 5.3.2019.

Räsänen, Keijo & Trux, Marja-Liisa 2012. Työkirja – ammattilaisen paluu. Helsinki: Kansanvalistusseura.

Silvanto, Satu (toim.) 2007. Festivaalien Helsinki. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Silvanto, Satu 2015. Kartoitus Tanssin talon toiminnan vaikutuksista ja tilannekatsaus tanssin kentälle. Helsinki: Tanssin talo ry. (verkkodokumentti) https://tanssin-talo.fi/pdf/Tanssin_talo_heijastusvaikutuskartoitus.pdf. Luettu 16.2.2019.

Stickdorn, Marc, Hormess, Markus, Lawrence, Adam & Schneider, Jakob 2018. This is service design doing, applying service design thinking in the real world. Sebastopol: O'reilly Media.

Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu 2017. (verkkodokumentti) <https://disco.teak.fi/tanssi/8-moderni-tanssi-ammattiksi-1970-1980-luvut/>. Luettu 20.2.2019.

Tanner, Petra 2016. Osallistavat työpajamenetelmät. Case: Martela pelisääntötyöpaja monitilatoimistoon. Lahti: Lahden Ammattikorkeakoulu.

Tanssin talo ry 2018. "Ajankohtaista". (verkkodokumentti) <https://tanssintalo.fi/ajankohtaista/tanssin-talon-toiminnanjohtaja-hanna-mari-peltomaki-siirtyy-uusiin-tehtaviin/> 14.9.2018.

Tanssin talo ry 2019. "Info". (verkkodokumentti) <https://tanssintalo.fi/perustiedot/>. Luettu 16.2.2019.

Tanssin talo ry 2016. "Vuosikertomus 2015". (verkkodokumentti) https://tanssin-talo.fi/varasto/Tanssin_talo_Toimintakertomus_2015.pdf. Luettu 5.3.2019.

Tanssin talo ry 2018. "Vuosikertomus 2017". (verkkodokumentti) https://tanssin-talo.fi/pdf/Tanssintalo_vuosikertomus17.pdf. Luettu 9.1.2019.

Tanssin talo ry 2019. "Yhdistys". (verkkodokumentti) <https://tanssintalo.fi/yhdistys/>. Luettu 16.2.2019.

Tanssin tiedotuskeskus 2018. (verkkodokumentti) <https://www.danceinfo.fi/tilastot/2017-tanssitalastot/>. Luettu 28.10.2018.

Toikko, Timo & Rantanen, Teemu 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Näkökulmia kehittämisprosessiin, osallistamiseen ja tiedontuotantoon. Tampere: Tampere University Press.

Vallo, Helena & Häyrinen, Eija 2016. Tapahtuma on tilaisuus. Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. Tallinna: Printon

Tanssin talon kyselyt

Liiteenä ovat Tanssin talo ry:n tekemät monivalintakyselypohjat. Vastausprosentit näkyvät jokaisen vastausvaihtoehdon perässä.

Helsinki Cup tapahtumatori 9.7.–13.7.2018 -kysely

1. Kuinka hyvin tunnet tanssin talon?

- a) Kuulen Tanssin talosta ensimmäistä kertaa. 60 %
- b) Tiedän että sellainen on tulossa, mutta en juuri sen enempää. 35 %
- c) Olen seurannut tiiviisti Tanssin talon projektia ja tilaan sen uutiskirjettä/seuraan sosiaalisessa mediassa. 5 %

2. Käytkö tanssiesityksissä, -tapahtumissa tai -kilpailuissa?

- a) Harvoin, jos ollenkaan. 35 %
- b) Käyn toisinaan. 44 %
- c) Käyn useamman kerran vuodessa. 12 %
- d) Kyllä käyn, myös perheen kanssa. 9 %

3. Mikä saisi sinut / perheenne tulemaan Tanssin taloon?

- a) Kiinnostavat tanssiesitykset. 28 %
- b) Mahdollisuus osallistua sekä oppia kehosta ja liikkeestä. 28 %
- c) Koko perheelle suunnatut tapahtumat ja klubit. 40 %
- d) Muut kulttuuriin liittyvät tapahtumat, esim. näyttelyt. 4 %

Tanssi vieköön 24.8.–25.8.2018 -festivaalikysely

1. Kuinka hyvin tunnet Tanssin talon?

- a) Kuulen Tanssin talosta nyt ensimmäistä kertaa. 5 %
- b) Tiedän että sellainen on tulossa, mutta en juuri sen enempää. 42 %
- c) Olen seurannut tiiviisti Tanssin talon projektia ja tilaan sen uutiskirjettä / seuraan sosiaalisessa mediassa. 53 %

2. Käytkö tanssiesityksissä, -tapahtumissa tai -kilpailuissa?

- a) Harvoin, jos ollenkaan. 7 %
- b) Käyn toisinaan. 33 %

- c) Käyn useamman kerran vuodessa. 43 %
- d) Kyllä käyn, myös perheen kanssa. 17 %

3. Mikä saisi Sinut / perheenne tulemaan Tanssin taloon?

- a) Kiinnostavat tanssiesitykset. 52 %
- b) Mahdollisuus osallistua sekä oppia kehosta ja liikkeestä. 37 %
- c) Koko perheelle suunnatut tapahtumat ja klubit. 8 %
- d) Muut kulttuuriin liittyvät tapahtumat, esim. näyttelyt. 3 %

Kirja messut 24.10.–27.10.2018 -kysely

1. Kuinka hyvin tunnet Tanssin talon?

- a) Kuulen Tanssin talosta nyt ensimmäistä kertaa. 40,3 %
- b) Tiedän että sellainen on tulossa, mutta en juuri sen enempää. 52,5 %
- c) Olen seurannut tiiviisti Tanssin talon projektia ja tilaan sen uutiskirjettä / seuraan sosiaalisessa mediassa. 7,2 %

2. Käytkö tanssiesityksissä, -tapahtumissa tai -kilpailuissa?

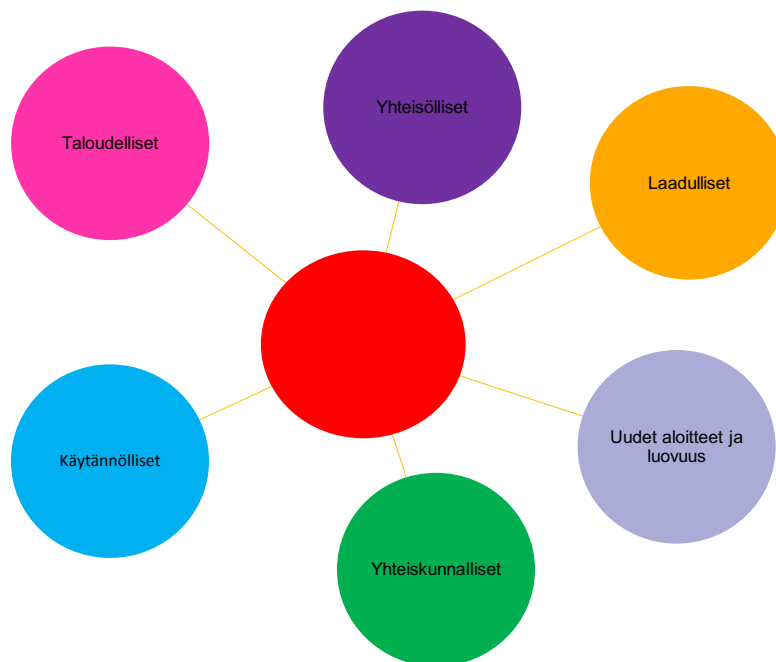
- a) Harvoin, jos ollenkaan. 27,5 %
- b) Käyn toisinaan. 43,8 %
- c) Käyn useamman kerran vuodessa. 20,0 %
- d) Kyllä käyn, myös perheen kanssa. 8,7 %

3. Mikä saisi Sinut / perheenne tulemaan Tanssin taloon?

- a) Kiinnostavat tanssiesitykset. 49,0 %
- b) Mahdollisuus osallistua sekä oppia kehosta ja liikkeestä. 20,6 %
- c) Koko perheelle suunnatut tapahtumat ja klubit. 12,4 %
- d) Muut kulttuuriin liittyvät tapahtumat, esim. näyttelyt. 18,0 %

Tanssikoulujen haastattelupohja

Tanssikoulujen ja Tanssin talo ry:n kumppanuuskakku



Minkälaista yhteistyötä ja kumppanuuksia voimme rakentaa tanssikoulujen johdon, työntekijöiden ja Tanssin talon välille? Mitä tanssikoulujen kentällä kaivataan ja miten luodaan uusia toimintamalleja edistämään monien eri toimijoiden tavoitteita?

• Taloudelliset hyödyt

Minkälaisia yhteistyömalleja voisimme luoda, että molemmat hyötyisivät/säästäisivät kustannuskuluista? Esimerkiksi:

- Tilapankin toimivuus, mahdollisuus residenssiyhteistyöhön, voiko saleja avata sosiaalisen tanssin harrastajille
- Jouluku- ja kevätnäytökset (näiden yhteyteen kauden päättäjäiset tapahtumatorille)
- Tapahtumatuotanto
- Markkinointi- ja viestintäyhteistyö
- Yhteiset messu/koulutustapahtumat
- Kanta-asiakkuudet

Syyskauden aloitus	Kesäleirit	Residenssi yhteistyö
Messutyypiset "avoimet ovet", koulut pääsevät esittelemään omaa tuntitarjontaa, kertomaan omasta toiminnasta, koetunteja, esityksiä, kohtaamisia jne.	Kesäleiri toimintaa, mikä tähtäisi yhteiseen päätösesitykseen. Joko koulut yhdessä tai erikseen, tai että TT koordinoi halukkaista kouluista työryhmän/opettajat mukaan leirille.	Voisiko löytää toimintamalleja myös salien päiväkäyttöön? Esim. kouluissa harjoitusmahdollisuuksia, joiden vastineeksi järjestetään esim. battle iltoja, kursseja, taiteilijatapaamisia jne.

• Yhteisölliset hyödyt

Miten tanssiyhteisön eri toimijoiden kohtaamisia voisi lisätä?

Onko lajien ja koulujen välisiä yhteistyömuotoja, joita toivotaan tai joiden kautta voidaan lisätä "yhteen hiileen puhaltamista"?

Onko tämä tarpeellista?

- Yhteiset tapahtumat esim. joulun ja kevätnäytökset
- Battlet yms. Tapahtumat tai kilpailut
- Vertaistuki ja hyvinvoinnin lisääminen
- Pedagogien ja taiteilijoiden kohtaaminen ja yhdessä tekeminen (mahdollisten ennakkoluulojen/rajoitusten madaltaminen)
- Luottamuksen lisääminen
- Miten innostetaan harrastajia katsomaan tanssia ja ammatilliset arvostamaan harrastajien toimintaa?
- Erilajien törmäyttäminen ja oppiminen muista tyylilajeista

Opettajien hyvinvointi/verkostoituminen	Battlet, esitykset jne.	Joulun- ja kevätnäytökset
Opettajien kohtaamisia/lounaita/verkostoitumista TT:llä. Ristiin opettaminen lajien välillä	Osallistuminen tapahtumiin oman koulun ulkopuolella. Tanssiesitysten katsominen ja niihin liittyvä toiminta: taiteilijatapaamisia, kursseja, omien teosten luomista jne.	"double tai triple bill" illat

• Laadulliset hyödyt

Voisiko yhteistyön avulla parantaa toiminnan tai muiden osa-alueiden laatua?

- Markkinointi yhteistyö
- Näytösten tekninen ja tuotannollinen laatu
- Opettajien jatkokoulutus ja yhteistyö esim. DHF:n kanssa
- Opettajien treenitunnit
- Mentorointi/työnohjaus
- Vieraillevat opettajat tai kurssikokonaisuudet

Oppilasnäytökset	Koulutukset	Markkinointi
Mitkä yksittäiset asiat auttaisivat viihtyvyydessä ja laadussa oppilasnäytösten tuottamisessa. Esim. harjoitusajat, henkilökunnan toiminta/yhteistyökyky jne.	Räätälöidyt ohjaajakoulutukset esim. DHF:n kanssa Hyvien käytäntöjen jako Ammattikoreografien koulutukset opettajille tai oppilaille teoskohtaisia koulutuksia.	Näkyvyyttä Tanssin talon kautta. Etu olla Tanssin talon kumppani ja miten kumppanuutta voisi hyödyntää markkinoinnissa.

• Uudet aloitteet ja luovat ulottuvuudet

Minkälaisia uusia toimintamalleja voi luoda? Mitä uusia juttuja oppilaat, opettajat tai koulut kaipaavat?

- Yhteistyö yleisötyöhankeissa
- Kaipaavatko opettajat mahdollisuuksia tehdä omia teoksia, osallistua näytöstöimintaan jne?
- Taiteilijatapaamiset, näytökset ym. residenssi- tai taiteilijayhteistyön avulla.
- Avoimet harjoitukset

Koulujen kumppanuuskakku dokumentti nro: 1

Yhteiset projektit	Opettajien mahdollisuudet esiintyä	
Mm. kumppanuuskoulun oppilaita/opettajia pyydetään mukaan hankkeisiin. Tarvittaessa voidaan toimia koulun tiloissa ja samalla esitellä koulun toimintaa.	Kumppanuuskoulujen opettajille mahdollisuuksia esiintyä. Miten hyödynnetään opettajien halua ja potentiaalia/liikumatilaa tehdä myös omaa taiteellista työtä?	

• Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Miten yhdessä voidaan tuoda esille tanssin vaikuttavuus yhteiskunnassa, harrastajien määrät, terveydelliset hyödyt jne. Tavoitteena nostaa tanssin arvostusta, katsojamääriä, harrastajia, tapoja toimia jne.

- Tarvitaanko yhteisiä messuja ym. tapahtumia?
- Tarvitaanko tietopankkia mistä löytyisi helposti paikat missä voisi harrastaa tanssia?
- Tarvitaanko rekisteriä missä näkyy tanssin harrastajien lukumäärä ja vaikutukset terveyteen ym.?
- Voidaanko yhdessä luoda ilmapiiriä tai vaikuttamisen keinoja joilla voisi vaikuttaa tanssin määrärahoihin?
- Yleisötyöhankkeet, yhdenvertaisuuden edistäminen jne.

Tilastointi	Yhteistyö/äänitorvet	Yleisötyö ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen
Harrastajamäärät tietopankkiin (vipua, jolla voisi vaikuttaa vrt. lajiliittojen lisenssit) Opetustuntien ja toiminnan laajuus yhteiseen rekisteriin	Luoda näkyvyyttä tanssille yhdessä ja saada äänitorvia/yhteistyötä, mikä puhuu sekä tanssinharrastamisen että Tanssin talon ja ammattimaisen taidetoiminnan puolesta.	Koulujen iltapäiväkerhot Tanssikummit kouluilla Tanssi mukana koulujen taidekasvatuksessa

• Käytännön hyödyt

Mitä käytännön hyötyjä yhteistyöstä voisi olla? Voidaanko yhteistyöllä helpottaa opettajien, koulujen muun henkilökunnan, asiakkaiden ym. elämää joillakin keinoin? Voisiko esim. residenssitoiminta tuoda lisäarvoa koululle?

- Saadaan käyttöä tyhjillään oleville tanssisaleille
- Mahdollisesti lisää katsojia ja rahoitusta tanssille
- Koulutus lisääntyy
- Monipuolisuus koulujen tarjonnassa kasvaa
- Markkinointi/viestintä yhteistyö mahdollisesti keventää työtaakkaa koulun työntekijöiltä
- Hyvinvointi lisääntyy
- Tiedonkulku Tanssin talon tapahtumista koulun opettajille/oppilaille ja koulujen toiminnasta/ideoista Tanssin talolle

Persoonat

**KIRA KAARTIO,
31 years old**

Creative, dance, art, music, do it yourself, community, curious, holistic and positive approach

“Quote: *“Happy are the ones who dream dreams, but happier are the ones who see their dreams come true”*”

ROLES AND GOALS

Kiira is used to shuffle along versatile career and job assignments and profiles. Most of her professional roles has to do with dance and other forms of art as well as creating work for herself.

Her goals are to find possibilities of flexible working hours and tasks so that she can maintain her work as well as play an active role in the field of dance and art. She would also like to build up possibilities to work and earn regularly and enough to pay the bills as an artist. Regular income and flexible working hours and profiles would also help her to maintain the lifestyle of an international citizen.

RELATIONSHIPS & RESOURCES

Kiira is born and raised in a working family with two siblings. She inherited some money when her father passed away, but her mother is still alive and living in a small town outside the area of Helsinki. Kiira herself has a partner whose gender she is not willing to reveal, as it doesn't really matter to her.

She has a masters degree in International studies and multiculturalism from the Helsinki University. Despite of her studies in the university she has never applied to a "regular job" in an office.

FAVORITES & FRUSTRATIONS

Kiira loves to ride her bike and be surprised by unexpected events and unseen street art. Not to plan life too far ahead, but to be able to experience things holistically and to enjoy the atmosphere fully with all senses, is something she would love to aim for. She gets frustrated when diversity and individual choices are not respected and people are treated unequally.

DESIRES & CONCERNS

She would love to find a space, or even feel ownership of a place, where she could:

- Enjoy delicious and fairly priced drinks at the bar while working on her computer
- Meet with friends
- See or participate in high level dance performances or events
- Experience international, friendly and high quality service level
- Eat snacks and street food
- Go clubbing and party
- Have an easy access and vivid program

She is concerned that dance and unconventional art will never be appreciated enough. That the versatile and flexible way of enjoying life and dance events will not be approved and in the end she will find herself poor, in dull spaces with boring and old fashioned dance programming together with old farts in suits.



- FREELANCE LIFESTYLE
- HIGH EXPECTATIONS
- HOLISTIC APPROACH TO LIFE

(Leave empty for how!) ★★★★★

Powered by Futures FIT © | nuflow.anuk@gmail.com | Anu Nousiainen & Minna Koskela 2018

**KIRA,
31**

THRIVING	ALIENATING

Powered by Futures FIT © | nuflow.anuk@gmail.com | Anu Nousiainen & Minna Koskela 2018

Mimosa Palillo, 16 vuotta

nuorisokulttuuri, urban, tanssi, taide, musiikki, some, "mä teen ite", ystävät, yhteisö, ympäristö, tulevaisuus on mahdollisuus

ROOLIT & TAVOITTEET

Mimosa käy lukiota, harrastaa tanssia, lukemista ja kavereiden kanssa hengailua. Hänen perheeseensä kuuluu neljä muuta henkilöä ja he ovat melko "tavallinen" helsinkiläinen perhe. Kavereiden kanssa hän tykkää tehdä koreografioita, somettaa ja käydä tapahtumissa, joissa on hyvä fiilis. Tapahtumissa Mimosa käy jos kaveritkin käyvät. Varsinkin jos etukäteen on tiedossa, että paikka on turvallinen ja tapahtuman sisältö on hyvä. Mimosa haluaisi kilpailla ja esittää omia tanssijuttuja yhdessä kavereiden kanssa, opiskella ja tulevaisuudessa tehdä jotain kivaa ja luovaa ammatikseen.

SUHTEET & RESURSSIT

Mimosalla on hyvät suhteet omaan perheeseensä. Hänen kotinsa on kaksikielinen ja myös ystäväpiirissä on monenlaisista taustoista tulevia nuoria. Hän menestyy koulussa hyvin ja on sitä mieltä, että jos vaan jaksaa niin Suomessa voi isona tehdä "mitä haluaa". Mimosaa kiinnostaa matkustelu ja hän myös miettii mahdollisesti opiskelua ulkomailta. Mimosan normaali arkeen kuuluu kansainvälisyys ja positiivinen asenne.

SUOSIKIT & INHOKIT

Mimosa arvostaa värejä, puhtaita vessoja, isoja peilejä, raikasta hanavettä, myyntiautomaatteja, terveellistä ruokaa ja hyvää menoa. Hienot kuvat ja paikat joissa saa olla ja kuvata upeita kuvia kiinnostavat häntä. Itsetekeminen ja osallistuminen on kivaa, kunhan kukaan ei disssaa. Roskaaminen, toisten syrjittyminen, epäreilisuus ja ylimielisyys inhottavat häntä.

HALUT & HUOLET

Mimosa haluaisi esiintyä, olla rohkea ja menestyä elämässä juuri sopivasti. Hän haluaisi käydä katsomassa esityksiä, osallistua tapahtumiin ja oppia uutta. Mimosa on huolissaan omien rahojensa riittävydestä ja että rahan puute estää häntä tekemästä tai näkemästä mitä hän haluaisi. Ilmaston muutos, ja ihmisten välinpitämättömyys siitä, huolettavat häntä. Hän haluaisi elää nykyistään ympäristöystävällisemmin ja tukea kestävään kehitykseen panostavia yrityksiä ja ihmisiä. Mimosa pelkää yksinäisyyttä, epäonnistumista ja rasismia.

Quote: "yhdenvertaisuus ja ystävät tekevät maailmasta paremman paikan"



- YSTÄVÄT JA PERHE
- MONIMUOTOISUUS
- EKOLOGISUUS



Mimosa Palillo, 16 vuotta

VIE ETEENPÄIN



VIERAANNUTTAA



Peter Liede, 18 vuotta

opiskelu, urheilu, yökerhot, kaverit, tutut kuviot

ROOLIT & TAVOITTEET

Peter opiskelee viimeistä vuottaan lukiossa. Hän asuu yhdessä äitinsä ja yhden sisikon kanssa. Hän on isovelji ja perheen pää. Urheilussa tutuksi tulleet kaverit ovat hänelle tärkeitä ja erityisesti joukkueurheilu on hänen juttunsa. Peterin tavoitteena elämässä on menestyä mahdollisimman hyvin. Hän on valmis opiskelemaan ja verkostoitumaan, jotta tulevaisuudessa hänellä ja hänen perheellään ei olisi taloudellisia huolia.

SUHTEET & RESURSSIT

Peterillä on tyttöystävä. Hänellä on läheiset välit erityisesti pikkusiskoonsa, kenestä hän haluaa pitää hyvää huolta. Ystäviä hänellä on runsaasti omien urheiluharrastusten kautta. Perhe käy säännöllisesti kulttuuritapahtumissa. Opiskeluun ja liikuntaan kannustetaan kotona. Peter käy koulun ohella viikonloppuisin töissä ja paikkareholla hän auttaa äitiä kodin luokseivissa kuluissa sekä käy yökerhoissa ystäviensä kanssa.

SUOSIKIT & ÄRSYTYKSET

Peter pitää siitä, että asioita voi ennakoida ja ettei ajrjessa tule eteen yllättäviä tai epämiellyttäviä käännteitä. Hän tykkää perinteistä ja erityisesti ekskluviisista asioista, jutuista joista pääsevät nauttimaan vain harvat ja valitut. Kansainväliset ja arvostetut asiat ja esitykset kiinnostavat häntä. Hyvä ruoka ja juoma ovat hänelle tärkeitä. Häntä harmittavat likaisuus, liian kova meteli, kaikenlainen epämääräisyys ja ymmärtämättömyys. Kaikenlainen epäietoisuus ja säätö on hänestä rasittavaa. Esimerkiksi basaarit ja itsepalvelukirpputorit ovat hänestä epämiellyttäviä paikkoja.

HALUT & HUOLET

Hän haluaisi aikuisena omistaa hienon auton, asunnon ja ansaita erinomaista palkkaa. Hän haluaa olla arvostettu ja jopa ihailtu. Hän on valmis maksamaan asioista enemmän, jotta hän kokisi niiden olevan arvokkaampia ja vaikeammin saavutettavissa. Hän on huolissaan äitinsä terveydestä, ympäristöstä ja omasta tulevaisuudestaan. Häntä myös mietityttävät globaalin maailman ongelmat, kuten ihmisten vapaa liikkuvuus, kulttuurien sekoittuminen, liika liberalismi, kolmannen maailman kehittyminen ja sen vaikutus maailman taloudelliseen tilanteeseen ja voimasuhteisiin.

“
Quote:
”jokainen on oman onnensa seppä”
”



- KORKEA LAATU
- RAHA
- PERINTEET

★★★★★

Peter Liede, 18 vuotta

